

INVENTOINTIRAPORTTI

EVIJÄRVI

Evijärven rantakaava-alueen arkeologinen inventointi

1.–12.6.2013

MUSEOVIRASTO

KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITO | ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT
VESA LAULUMAA

Sisällysluettelo

Tiivistelmä

Arkistotiedot

1. Johdanto	1
2. Inventointialue ja sen historia	1
2.1 Inventointialue	1
2.2 Tutkimushistoria	2
2.3 Inventointialueen historiaa	2
3. Inventoinnin menetelmät, kulku ja tulokset	3
4. Kohdeluettelo	7
5. Kuvaluettelo	9
6. Lähdeluettelo	10
7. Kohdekuvaukset	11

Liitekartta: Inventointialue ja kohteet

Tiivistelmä

Evijärven rantayleiskaava-alueella tehtiin arkeologinen inventointi 1.–12.6.2013. Työn suoritti tutkija Vesa Laulumaa Museoviraston Arkeologisista kenttäpalveluista. Inventointialue käsitti saaret mukaan lukien yhteensä noin 135 km rantaviivaa joka inventointiin keskimäärin 150 metrin leveydeltä. Inventoinnissa tarkastettiin ennestään tunnetut 21 kiinteää muinaisjäännöstä, jotka ovat lähinnä pelloilla olevia kivikautisia asuinpaikkoja, ja viisi mahdollista muinaisjäännöstä. Lisäksi inventoinnissa löytyi yksi kivikautinen asuinpaikka, yksi torpanpaikka, yksi kaskirauniokohde ja seitsemän tervahautaa, joihin muutamiin liittyi myös tervanpolttajien asumuksen perustukset.

Arkistotiedot

Tutkimus:	Evijärvi. Rantayleiskaavan arkeologinen inventointi
Tutkimuksen suorittaja:	Tutkija Vesa Laulumaa, Museovirasto, Kulttuuriympäristön hoito-osasto, Arkeologiset kenttäpalvelut
Tutkimuksen tilaaja:	Evijärven kunta. Viskarinaukio 3, 62500 Evijärvi
Tutkimusalueen laajuus:	Noin 135 km rantaviivaa, noin 150 metrin leveydeltä
Kenttätöaika:	1.–12.6.2013
Löydöt:	KM 39482
Valokuvat:	AKDG3201–3230

Alkuperäinen tutkimusraportti on Museoviraston arkistossa, Sturenkatu 2a, 00100 Helsinki. Kopio on toimitettu työn tilaajalle ja Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakuntamuseoihin.

1. Johdanto

Evijärven kunta suunnittelee muutosta rantayleiskaavaan ja sen osittaista kumoamista. Museoviraston lausunnon (11.12.2012, diaarinro 428/303/2012) mukaan kaavan suunnitteluaineistossa olevat muinaisjäännösrekisterin tiedot ovat vanhentuneita, koska ne perustuvat Evijärvellä 1970-luvulla tehtyyn inventointiin (Mirja Miettinen v. 1971). Tietoja ei Museoviraston mukaan voinut pitää riittävinä selvityksinä kaava-aineiston pohja-aineistoksi, vaan suunnitelma-alueella oli tehtävä arkeologinen inventointi. Museovirasto edellytti lausunnoissaan myös ennestään tunnettujen kohteiden tarkastamista inventoinnin yhteydessä.

Kunta pyysi tarjouksia kaava-alueen inventoinnista ja kunnanhallitus valitsi työn tekijäksi Museoviraston Arkeologiset kenttäpalvelut. Kaava-alueen inventoi Museoviraston Arkeologisten kenttäpalveluiden tutkija Vesa Laulumaa 1.–12.6.2013. Inventointiraportti jätettiin sopimuksen mukaisesti 31.7.2013 mennessä.

Inventoinnissa tarkastettiin kaikki ennestään tunnetut kohteet ja löydettiin kymmenen uutta kohdetta. Kohteisiin tehtiin aluerajaukset ja rakenteiden koordinaatit paikannettiin Garmin Montana gps-laitteella TM35-koordinaattijärjestelmään.

2. Inventointialue ja sen historia

2.1 Inventointialue

Rantayleiskaava-alue sijaitsee Evijärven vesistön ranta-alueilla ja sen ympäristössä kattaen rantaviivaa yhteensä noin 135 km pituudelta. Alueen rantaviivasta noin 85 km sijaitsee mantereella ja noin 50 km saarilla (ks. liitekartta). Inventoinnissa keskityttiin lähinnä yleiskaavan uusiin rakentamattomiin alueisiin, mutta myös ennestään tunnetut kohteet tarkastettiin. Rannat inventoitiin lähtökohtaisesti noin 150 metrin leveydeltä. Rantayleiskaavan muutoksessa suljetaan pois laajoja maa- ja metsätalousalueita ja vanha kaava kumotaan näiltä osin, joten näitä alueita ei inventoitu tässä yhteydessä, kuten ei myöskään neljää asemakaavoitettua aluetta Evijärven rannoilla.

Evijärvi on hyvin matala, enimmäkseen sen syvyys on 2–3 metriä ja ainakin peruskarttaan merkittyjen syvyyslukemien perusteella syvimmätkin kohdat ovat alle neljä metriä. Mataluudesta ja rantapeltojen viljelystä johdettua järveä on vaivannut rehevöityminen.

Inventointialueen kallioperä kuuluu Pohjanmaan liuskevyöhykkeeseen ja on suurimmalta osin kiillegneisiä/kiilleliusketta. Evijärven länsipuolitse kulkee lisäksi kapea amfiboliitti- ja sarvivälkegneissivyöhyke. Ikää alueen kallioilla on noin 1,8 miljardia vuotta. Alueen maaperä on hiekkamoreenia. Kasvillisuus vaihtelee riippuen rantavyöhykkeen kosteudesta. Niillä kohdin, missä maaperä kohoaa nopeasti parin metrin korkeudelle tai ylemmäs järvenpinnasta, metsätyyppi on kuivahko tai tuore kangas. Matalammilla alueilla rannat ovat yleensä reheviä ja lehtipuuvaltaisia.

Huomattava osa järven rannoista on peltoja, ja niitä on ollut aiemmin enemmänkin, osa pelloista on kasvanut umpeen ja osa metsitetty. Eniten peltoalueita on Inan ja Ahon kylien ranta-alueilla. Näistä Inan kylän pellot ovat osittain olleet käytössä jo 1500-luvulta asti.

Tutkimushistoria

Arkeologinen tutkimus inventointialueella on ollut vähäistä. Evijärven kunnan alueella on kyllä tehty arkeologisia kaivauksia (kuusi kaivausta ja kahdeksan koekaivausta), mutta ne ovat keskittyneet Timosen suunnalla oleviin kampakeraamiseen aikaan (noin 5000–2000 eaa) ajoittuviin kohteisiin. Ainoa kaivaustutkimus inventointialueella on Simo Vanhatalon tekemä koekaivaus Paavonniemen kivikautisella asuinpaikalla vuonna 2001.

Museoviraston tutkija Mirja Miettinen inventoi Evijärveä vuosina 1971–74. Miettisen inventointi on edelleen ainoa koko Evijärveä käsittelevä arkeologinen selvitys. Suurin osa Evijärven tunnetuista muinaisjäännöskohteista rekisteröitiin Miettisen inventoinnissa.

Historialliseen aikaan liittyvistä tutkimuksista inventointialuetta käsittelee Heikki Junnilan ja Heikki Rantatuvan toimittama Järviseudun historia I (Vaasa 1983). Teos on jo 30 vuotta vanha, mutta edelleen useiden alansa asiantuntijoiden erinomainen selvitys alueen historiasta, mukaan lukien esihistoria.

Inventointialueen historiaa

Kuten lähes koko Pohjanmaa oli Evijärvikin viimeisimmän jääkauden jälkeen meren alla. Kuivaa maata alkoi paljastua maankohoamisen myötä ja inventointialueen korkeimmat kohdat, jotka ovat noin 75 metriä nykyisen merenpinnan yläpuolella, nousivat Litorina-merestä noin 7500 vuotta sitten. Alussa alue oli hajanaista saaristoa, mutta siinä vaiheessa kun meren pinta oli noin 65 metrin korkeudella nykyisestä merenpinnasta, alkoi nykyisen Evijärven muoto hahmottua. Ensimmäinen se oli suojaisa laaja merenlahti, josta oli yhteyksiä avomeren suuntaan mm. Inan kohdalla ja nykyisen Moskuanvirran kautta. Evijärven rannoilta ei ainakaan tähän mennessä ole löydetty ns. kampakeraamiseen kulttuuriin kuuluvia asuinpaikkoja (kulttuuri on saanut nimensä saviastioissa käytetystä kampaleimalla tehdystä koristelusta). Tämä viittaa siihen, että Evijärven rannat ovat olleet asuttuina hieman aiemmin, todennäköisesti ns. mesoliittisen kivikauden loppupuolella. Evijärvi sai nykyisen muotonsa ja muuttui makean veden altaaksi, kun maankohoaminen muutti merenlahdet jokiuomiksi, joiden kautta sisämaan vesistöt purkautuivat kohti Pohjanlahtea.

Kivikautisia asuinpaikkoja tunnetaan Evijärven rannoilta parikymmentä, mutta niistä vain yhtä on tutkittu. Simo Vanhatalon koekaivauksissa Paavonniemessä vuonna 2001 todettiin, että asuinpaikalla on vähän löytöjä ja se on suurimmaksi osaksi tuhoutunut peltoviljelyssä. Vuoden 2013 inventoinnin perusteella vaikuttaa myös siltä, että nämä kivikautiset pyyntikulttuurin asuinpaikat ovat huomattavassa määrin tuhoutuneet myöhemmän peltoviljelyn vuoksi.

Kivikauden asutusta Evijärven rannoilla on ollut siis runsaasti, mutta pronssikauden ja rautakauden löytöjä tai asuinpaikkoja ei tunneta lainkaan. On selvää, että alueella on varmasti liikuttu noina aikoina, mutta asutuksesta ei ole jäänyt arkeologisia todisteita. Vesireitin varrella ollut kalaisa järvi on varmasti aina ollut eränkävyn ja kalastuksen kohteena.

Evijärven alue säilyi pitkään erämaana ja sitä hyödynsivät keskiajalla ainakin satakuntalaiset, hämäläiset ja kyröläiset. Tarkoista eränkävyn nautinta-alueista keskiajalta ei ole tietoa, mutta niistä on epäilemättä kiistely, kuten muuallakin Suomessa oli tapana.

Asutus alkoi vakiintua Evijärven rannoille viimeistään 1500-luvulla. Vuonna 1548 Evijärvellä, siis koko silloisen kylän alueella, oli 14 taloa maakirjojen mukaan. Inventointialueella vanhimmat talot ovat todennäköisesti sijainneet Inan kylässä. 1500-luvulla Evijärvi kuului Pietarsaaren ns. metsäseutuna tai takamaana. Asukkaita

kutsuttiin ”ylimaan asukkaiksi”, nimitys tulee ruotsinkielien övermark-sanasta. Yhteys ruotsinkieliseen rannikkoalueeseen näkyy vanhoissa kartoissa ruotsinkielisinä niminä, joista osa on säilynyt tai muuttunut hieman enemmän suomenkieliseen asuun, kuten esim. Norr Ena on nykyisin Norrena.

1500-luvun lopulla ja 1600-luvulla järvisyys sai paljon uudisasukkaita Savosta. Evijärvenkin väkiluku kasvoi, mutta kovin tarkkoja lukuja on vaikea esittää, koska varsinaista väkilukua koskevaa kirjanpitoa ei ollut. Vuosien 1696–97 suuret kuolonvuodet kuitenkin veivät lähes kolmanneksi koko Suomen väestöstä. Nälänhädän jälkeen maa alkoi elpyä, kunnes koitti Isonvihan ja venäläismiehityksen 1713–21. Kuolonvuodet ja Isonvihan aiheuttivat lukuisien talojen autioitumisen ja väkiluvun romahduksen, näin tapahtui myös Evijärvellä. Isonvihan jälkeen väkiluku lähti melko nopeasti taas kasvamaan ja oli vuonna 1749 505 henkeä ja vuonna 1805 jo 2426 henkeä. Vuonna 1760 Evijärven kytkös Pietarsaareen päättyi kun siitä tuli Lappajärven kappeliseurakunta ja vuonna 1865 se erotettiin omaksi seurakunnakseen.

Keskiajan ja 1600–1700 -lukujen asutuksen merkit ovat arkeologisesti melko vähäiset inventointialueella. Tämä johtuu siitä, että tuolloin perustetut talot ovat enimmäkseen jääneet nykyisen rakennuskannan alle tai ovat raivattu pois uusien peltojen tieltä. Joskus talon tai torpan autioitumisen jälkeen paikka säilyy, näin on tapahtunut Torpanniemen kohteen kohdalla, josta löytyy vielä torpan kivijalka, kaivo ja kiviaitoja.

Menneiden vuosisatojen elinkeinoista löytyy myös jälkiä. Suurilukuisimman historialliseen aikaan kuuluvan muinaisjäännöstyyppin muodostavat tervahaudat. Tervanpolton ns. kultakausi kesti 1700-luvun puolivälistä 1800-luvun jälkipuoliskolle ja tervaa poltettiin paljon myös Evijärven rannoilla, olihan se tärkeä lisäansio talonpojille. Tervahaudan lähistöltä löytyy joskus myös tervanpolttajien tilapäinen asumus ns. sauna, josta voi olla jäljellä kivijalka ja saunan kiuas, joka näkyy kivikasana kivijalan kulmassa.

Toinen historiallisen ajan elinkeinoista kertovat muinaisjäännöstyyppi on kaskirauniot, joita on myös inventointialueella. Perinteisesti on ajateltu, että rannikon ruotsalaisasutus suosi peltoviljelyä ja kaskeaminen oli enemmänkin savolaisten uudisasukkaisen viljelymuoto. Ehkä inventoinnissa löytyneet Kettusaaren kaskirauniot ovatkin savolaisten kaskenraivaajien jälkeensä jättämiä.

3. Inventoinnin menetelmät, kulku ja tulokset

Inventoinnin esivalmisteluissa käytiin läpi aiemmat tutkimusraportit, historiallisen ajan karttamateriaalia, pitäjän historiaa koskevia teoksia sekä muinaisjäännösrekisterin tiedot. Esihistorian osalta tärkein lähdeaineisto oli Mirja Miettisen inventointiraportti vuodelta 1971, johon Museoviraston ylläpitämän muinaisjäännösrekisterin sisältö Evijärven osalta paljolti perustuu. Alueiden potentiaalia esihistorian kannalta selvitetiin lisäksi merenrantavaiheita rekonstruoimalla.

Evijärven historiasta on kirjoitettu vähän. Vuonna 1983 ilmestynyt Järvisseudun historia on edelleen tuorein ja kattavin Evijärveä käsittelevä historiateos, jossa on mukana myös Mirja Miettisen kirjoittama esihistoriaosuus. Historiallisten kohteiden osalta käytettiin lähdeaineistona edellä mainittua teosta ja historiallisia karttoja, joita on kuitenkin olemassa vain muutamia. Karttoja on julkaistu Järvisseudun historiassa ja niitä löytyi myös Kansallisarkiston digitaaliarkistosta ja Jyväskylän yliopiston www.vanhakartta.fi karttapalvelusta. Vanhin inventoinnin esivalmisteluissa käytetty kartta on C. Mörtin vesistöjä ja teitä esittävä kartta vuodelta 1709.

Ote C. Mörtin kartasta vuodelta 1709. Ina on kartassa Eena-pää by. (signum:serB Pf 61 nr 2e)

Esivalmisteluissa todettiin myös, että Evijärven alueelta ei ole vielä saatavissa Maanmittauslaitoksen tuottamaa ilmalaserkeilausaineistoa. Kyseinen aineisto on osoittautunut erittäin käyttökelpoiseksi inventointialueiden kaukokartoituksessa. Sen avulla pystytään löytämään erityisesti maahan kaivettuja rakenteita, kuten tervahautoja ja kivikautisia asumuspaikkoja.

Inventoinnin kenttätyö jakaantui kolmeen osaan: ennestään tunnettujen kohteiden tarkastamiseen, Evijärven saarien inventoimiseen ja järven rantojen inventoimiseen. Kohteiden paikanmääritys tehtiin Garmin Montana gps-laitteella, jonka tarkkuus on yleensä 2-5 metriä.

Ennestään tunnettuja kohteita käytiin tarkastamassa yhteensä 20. Paavonniemi –nimistä kivikautista asuinpaikkaa ei tarkastettu, koska siellä oli tehty koekaivaus laajuuden määrittämiseksi vuonna 2001. Tarkastetut kohteet olivat lähinnä kivikautisia asuinpaikkoja. Suurimmassa osassa kohteen tarkan laajuuden toteaminen ja säilyneisyyden tutkiminen oli mahdotonta, sillä kohteet sijaitsevat lähes yksinomaan rantapelloilla, jotka inventointiajankohtana olivat viljeltynä tai kesannolla. Havaintojen teko pintapoiminnalla ei tullut kysymykseen ja peltoalueiden koekuopitus ei kesken kasvukauden ollut mahdollista. Yleensä kohteissa turvauduttiin aiempien havaintojen ja topografian perusteella tehtyyn arvioon kohteen laajuudesta. Kaiken kaikkiaan nämä peltokohteet vaikuttavat melko tuhoutuneilta. Maaperä alueella on yleensä hiekkamoreenia ja kulttuurikerrokset ovat todennäköisesti olleet ohuita. Rannan tuntumassa olevat pellot ovat olleet pitkään viljeltyjä, esim. Inan kylän alueella luultavasti 500 vuoden ajan. On mahdollista, että peltojen alla on säilynyt jälkiä syvemmälle kaivetusta rakenteista tai niitä on säilynyt joissakin notkokohdissa, joissa kyntökerrokset ovat levittäytyneet päälle ja tasoittaneet maaston. Tällaisten rakenteiden tai kohtien olemassa olo on kuitenkin vaikeasti selvitettävissä ja vaatii yleensä peltokerroksen poiston laajoilta alueilta. Jatkossa on kuitenkin syytä tutkia kohteiden säilyneisyyttä koekaivauksin, jos niiden alueelle kohdistuu rakennussuunnitelmia.

Ennestään tunnettuja olivat myös viisi mahdollista muinaisjäännettöä. Ne olivat lähinnä historialliseen aikaan ajoittuvia. Niistä kolmessa ei voitu todeta muinaisjäännettöä, yhdessä todettiin historiallista asutusta ja yksi on Ruumissaari, jolla on pitkä perinne Järviseudun hautapaikkana, mutta joka on myöhemmin siistitty ja tasoitettu. Siellä on myös muistomerkki. Ruumissaari on edelleen syytä luokitella muinaisjäännettöksi haudauksiensa ja niihin liittyvän perinteen vuoksi.

Evijärven saaria inventoitiin kolmen päivä ajan liikkuen veneellä, joka vuokrattiin paikalliselta yksityishenkilöltä. Huomio kiinnittyi siihen, että huomattava osa saarien rannoista on jo rakennettu. Inventoinnissa ei käyty läpi rakennettuja alueita ja näin työ painottuikin enemmän saarien sisäosiin. On todennäköistä, että esihistoriallinen asutus on pitkälti sijainnut samoilla alueilla kuin nykyinen mökkiasutus siinä vaiheessa kun Evijärvi oli jo kuroutunut omaksi järvaltaakseen. Edellä mainitun johdosta monet kohteet ovat mökkipihojen alla tai tuhoutuneet. Joka tapauksessa Evijärven saarilta ei löydetty yhtään esihistoriallista kohdetta. Historiallisia kohteita sen sijaan löytyi. Niistä neljä on tervahautoja ja yksi kaskirauniokohde.

Ote pitäjänkartasta 1840-luvulta, jolloin Evijärvi oli vielä Lappajärven kappeliseurakunta. Karttaan on merkitty talot Nissinkankaalle (Nääs H:n). Eteläisemmän pisteen kohdalla on torpan jäännökset ja pohjoisemman kohdalla on vielä Nissin talo. Kettusaaren pohjoisosaan on merkitty peltoja.

Järvenrantoja inventoitiin noin 150 metriä leveällä vyöhykkeellä rannasta. Uusia muinaisjäännöskohteita löytyi kuusi kappaletta. Niistä viisi on historiallisen ajan kohteita, tervahautoja ja yksi on kivikautinen asuinpaikka. Kivikautinen asuinpaikka sijaitsee Kotalahdenkankaalla ja se on noin 10 metriä nykyistä järvenpintaa ylempänä. Sijaintinsa perusteella asuinpaikka kuuluu merenrantavaiheeseen ennen Evijärven kuroutumista omaksi altaakseen. Asuinpaikan korkeus on noin 68 metriä merenpinnan yläpuolella ja korkeutensa perusteella se ajoittuu ns. mesoliittisen kiviikauden loppuvaiheeseen, mahdollisesti noin 5000 eaa.

Oli odotettavissa, että kivikautisia asuinpaikkoja löytyisi useampiakin, näin ei kuitenkaan käynyt. Niitä etsittiin sopivilta maastonkohdilta ja korkeuksilta. Koepistoja tehtiin paljon, mutta yksikään ei tuottanut tulosta. Kotalahdenkankaankin asuinpaikka löytyi ojaleikkauksesta paljastuneiden kvartsi-iskosten avulla. Syynä löytyneiden kivikautisten kohteiden vähyyteen on todennäköisesti se, että mesoliittiset kohteet, joita alueelta tunnetaan, ovat usein pienialaisia ja niiden löytäminen on vaikeaa. Löytämisessä auttaa, jos havaintoja voidaan tehdä rikkoutuneesta maaperästä esim. laikutetulta, äestetyltä alueelta tai tuulenkaatojen juurakoista. Tällaisia oli inventointialueella hyvin vähän ja pienialaisen kohteen löytäminen tasaiselta, koskemattomalta mäntykankaalta on yleensä vaikeaa.

Onkin syytä muistaa, että vaikka inventointi on tehty, se ei tarkoita, että kaikki alueen muinaisjäännökset on nyt löydetty. Potentiaalisia alueita, joilla esim. kivikautisia asuinpaikkoja on mahdollisesti löydettävissä, on useita. Kaavoitukseen ne eivät vaikuta, koska niiltä ei juuri nyt tunneta kohteita. Tällaisia potentiaalisia alueita ovat lähinnä 65–70 metrin korkeudella merenpinnasta olevat kangasmaastot. Ne ovat vanhoja merenrantapaikkoja, joilla asuinpaikaksi usein valittiin etelään tai itään oleva ranta. Etelän puoli oli yleensä lämmin ja idän puolelle eivät puhaltaneet voimakkaat merituulet. Tällaisia alueita on mm. Nissinkankaalla, Tuulinielessä ja Korkeamaassa, joka ei tosin kuulunut inventoitaviin alueisiin.

Helsingissä 29.7.2013

Vesa Laulumaa

4. Kohdeluettelo

Ennestään tunnetut kohteet

Kiinteät muinaisjäännökset

Nimi	Mj-tunnus	Tyyppi	Ajoitus	Sivu
Torpanniemi	52010001	Asuinpaikat	Kivikautinen	11
Peltokangas	52010028	Asuinpaikat	Kivikautinen	14
Suomela	52010029	Asuinpaikat	Kivikautinen	16
Nissi,	52010033	Asuinpaikat	Kivikautinen	19
Saunalahdenkangas	52010034	Asuinpaikat	Kivikautinen	22
Ahonniemi	52010035	Asuinpaikat	Kivikautinen	25
Järviranta	52010036	Asuinpaikat	Kivikautinen	28
Kaski	52010037	Asuinpaikat	Kivikautinen	30
Hautaketo	52010038	Asuinpaikat	Kivikautinen	33
Tuomela	52010039	Asuinpaikat	Kivikautinen	36
Inansaari	52010040	Asuinpaikat	Kivikautinen	39
Niemi	52010041	Asuinpaikat	Kivikautinen	42
Lahtiniitty	52010042	Asuinpaikat	Kivikautinen	45
Pakkala	52010043	Asuinpaikat	Kivikautinen	48
Paavonniemi	52010044	Asuinpaikat	Kivikautinen	51
Alanko	52010046	Asuinpaikat	Kivikautinen	55
Joensuu 1	52010048	Asuinpaikat	Kivikautinen	58
Joensuu 2	52010049	Asuinpaikat	Kivikautinen	61
Joensuu 3	52010050	Asuinpaikat	Kivikautinen	63
Puotinen	52010062	Kivirakenteet, rakkakuopat	Ajoittamaton	65

Mahdolliset muinaisjäännökset

Särkijärvi Nissi	52500004	Työ- ja valm.paikat/tuulimyllyt	Historiallinen	68
Ina Pakkala	52500012	Asuinpaikat/kylänpaikat	Historiallinen	70

Ina Latoniemi	52500014	Kivirakenteet/röykkiöt	Historiallinen	73
Evijärvi Ruumissaari	52500030	Hautapaikat/hautasaaret	Historiallinen	75
Evijärvi Kettusaari	52500039	Kultti- ja tarinapaikat	Historiallinen	77

Inventoinnissa rekisteröidyt kohteet

Hautaketo 2	1000022491	Työ- ja valm. paikat/Tervahaudat	Historiallinen	79
Hautasaari	1000022492	Työ- ja valm. paikat/Tervahaudat	Historiallinen	82
Kaivoslahti	1000022493	Työ- ja valm. paikat/Tervahaudat	Historiallinen	84
Kettusaari 2	1000022494	Työ- ja valm. paikat/Kaskirauniot	Historiallinen	86
Kettusaari 3	1000022495	Työ- ja valm. paikat/Tervahaudat	Historiallinen	89
Kivilahdenkangas	1000022496	Työ- ja valm. paikat/Tervahaudat	Historiallinen	92
Kotalahdenkangas	1000022497	Asuinpaikat	Kivikautinen	95
Pihlajasaari	1000022499	Työ- ja valm. paikat/Tervahaudat	Historiallinen	98
Torpanniemi 2	1000022501	Asuinpaikat/Torpanpaikat	Historiallinen	101
Tuuliniemi	1000022508	Työ- ja valm. paikat/Tervahaudat	Historiallinen	105

5. Kuvaluettelo

Kuvaaja Vesa Laulumaa

- AKDG3201:1 Evijärvi Ahonniemi. Heinäpellolla sijaitsevan kivikautisen asuinpaikan pohjoisosaa. Kuvattu kaakosta.
- AKDG3201:2 Evijärvi Ahonniemi. Asuinpaikan eteläosaa. Kuvattu luoteesta.
- AKDG3202:1 Evijärvi Alanko. Kivikautinen asuinpaikka pellolla. Kuvattu koillisesta.
- AKDG3203:1 Evijärvi Hautaketo. Kivikautinen asuinpaikka pellolla. Kuvattu etelästä.
- AKDG3204:1 Evijärvi Hautaketo 2. Tervahauta kuvattuna pohjoisesta.
- AKDG3205:1 Evijärvi Hautasaari. Kaksi tervahautaa vierekkäin. Etualalla pienempi ja taustalla suurempi. Kuvattu. etelästä
- AKDG3206:1 Evijärvi Ina Pakkala. Talon kivijalka vanhan tieuran vieressä pellon laidassa. Kuvattu etelästä.
- AKDG3207:1 Evijärvi Inansaari. Kivikautinen asuinpaikka pellolla. Kuvattu lännestä.
- AKDG3208:1 Evijärvi, Joensuu 1. Kivikautinen asuinpaikka pellolla. Kuvattu kaakosta.
- AKDG3209:1 Evijärvi, Joensuu 2. Kivikautinen asuinpaikka pellolla. Kuvattu luoteesta.
- AKDG3210:1 Evijärvi, Joensuu 3. Kivikautinen asuinpaikka pellolla. Kuvattu lännestä.
- AKDG3211:1 Evijärvi, Kaivoslahti. Tervahauta rantatörmässä mökin pihalla. Kuvattu idästä.
- AKDG3212:1 Evijärvi, Kaski. Kivikautinen asuinpaikka pellolla. Kuvattu lännestä.
- AKDG3213:1 Evijärvi, Kettusaari 2. Kaskiraunioita sankassa kuusikossa. Kuvattu lounaasta.
- AKDG3214:1 Evijärvi, Kettusaari 3. Tervahauta on katajien peitossa. Kuvattu lännestä.
- AKDG3214:2 Evijärvi, Kettusaari 3. Rakennuksen pohjakiveys noin 20 metriä tervahaudan pohjoispuolella. Kuvattu lännestä.
- AKDG3215:1 Evijärvi, Kivilahdenkangas. Tervahauta aivan tien pohjoispuolella. Kuvattu kaakosta.
- AKDG3216:1 Evijärvi, Kotalahdenkangas. Ojanleikkauksesta löytyi kvartsi-iskoksia merkinä kivikautisesta asuinpaikasta. Kuvattu lännestä.
- AKDG3217:1 Evijärvi, Lahtiniitty. Kivikautinen asuinpaikka pellolla. Kuvattu lännestä.
- AKDG3218:1 Evijärvi, Niemi. Kivikautinen asuinpaikka talon ja järven välissä on nykyisin nurmettunutta piha-aluetta. Kuvattu etelästä.
- AKDG3219:1 Evijärvi, Nissi. Kivikautinen asuinpaikka pellolla. Kuvattu idästä.
- AKDG3220:1 Evijärvi, Pakkala. Kivikautinen asuinpaikka pellolla: Kuvattu kaakosta.
- AKDG3221:1 Evijärvi, Peltokangas. Kivikautinen asuinpaikka pellolla. Kuvattu pohjoisesta.
- AKDG3222:1 Evijärvi Pihlajasaari. Tervahauta kuvattuna lännestä.
- AKDG3222:2 Evijärvi, Pihlajasaari. Tervanpolttajien saunan pohja. Vasemmassa reunassa kiuaskiveys. Kuvattu. lännestä.
- AKDG3223:1 Evijärvi, Puotinen. Lapinkirkon kivikko. Kuvattu pohjoisesta.
- AKDG3223:2 Evijärvi, Puotinen. Tervahauta Lapinkirkon länsipuolella. Kuvattu idästä.

- AKDG3224:1 Evijärvi, Saunalahdenkangas. Mahdollinen kivistä asuinpaikka. Aiempi löytöpaikka on nyt tasoitettua piha-aluetta.
- AKDG3225:1 Evijärvi, Suomela. Suomelan talo, jonka viereiseltä pellolta on löytynyt kvartseja 1970-luvun alussa. Kuvattu etelästä.
- AKDG3226:1 Evijärvi, Torpanniemi. Kivistä asuinpaikan länsiosaa pellolla niemen kärkeen johtavan tien molemmin puolin. Kuvattu etelästä.
- AKDG3227:1 Evijärvi, Torpanniemi 2. Kivaitaa niemeen johtavan tien varressa. Kuvattu koillisesta.
- AKDG3227:2 Evijärvi, Torpanniemi 2. Torpan kivijalka tien vieressä. Kuvattu etelästä.
- AKDG3227:3 Evijärvi, Torpanniemi 2. Torpan kaivo muutama metri tien eteläpuolella on kuusen katveessa ja näkyy huonosti. Kuvattu kaakosta.
- AKDG3228:1 Evijärvi, Tuomela. Kivistä asuinpaikka metsittyneellä pellolla. Kuvattu lännestä.
- AKDG3229:1 Evijärvi, Tuuliniemi. Tervahaudan kivetty halssi. Kuvattu etelästä
- AKDG3230:1 Evijärvi. Inventointi.

6. Lähdeluettelo

Painetut lähteet

Junnila, Heikki ja Rantatupa, Heikki (toim.) 1983: *Järviseudun historia I. Esihistoriasta 1850-luvulle*. Vaasa.

Suomen asutus 1560-luvulla. Kyläluettelot. *Helsingin yliopiston historian laitoksen julkaisuja N:o 4*. Helsinki 1973.

Arkistolähteet

Mietinen, Mirja 1989: *Evijärvi muinaisjäännösten inventointi 1971–74*. Museoviraston arkisto.

Vanhatalo, Simo 2001: Evijärvi Paavonniemi. Kivistä asuinpaikan koekaivaus. Museoviraston arkisto.

Internet-lähteet

Arkistolaitoksen digitaaliarkisto <http://digi.narc.fi>

Heikki Rantatupa, Historialliset kartat <http://vanhakartta.fi>

Paikkatietoikkuna, <http://www.paikkatietoikkuna.fi>

Jyväskylän yliopiston julkaisuarkisto, <http://jyx.jyu.fi/>

Torpanniemi, 52010001

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat
 Muinaisjäänösalatyyppi: ei määritelty
 Laji: kiinteä muinaisjäänös
 Ajoitus: kivikautinen
 Lukumäärä: 1
 Rauhoitusluokka: 2
 Peruskartta: 231406 Evijärvi
 ETRS-TM35FIN: P: 7033974 I: 325968 Z: 64 - 67
 Koordinaattiselite: alueen keskiosa
 Etäisyystieto: Evijärven kirkosta 2,8 km koilliseen

Muinaisjäänösrekisterin kuvaus:

Asuinpaikka sijaitsee Evijärven itärannalla, järveen pistävän Torpanniemen, Nissinkankaan etelärannalla. Maasto on hiekkaista peltorinnettä, joka laskee etelään ja eteläkaakkoon. Vuoden 1971 inventoinnissa todettiin, että asuinpaikka käsittää nähtävästi koko viljelysmaan ja jatkuu mahdollisesti länteen pitkin rantaa, jonne on rakennettu huviloita. Löytöjä on kynnöspellon pinnalta noin 150 x 80 metrin alueella.

Torpan rauniot sijaitsevat peltoaukean eteläreunassa. Alueen koilliskulmassa on melko vahvatekoista kiviaitaa osaksi tien vartta pitkin.

Inventointihavainnot:

Kohde tarkastettiin vuoden 2013 inventoinnissa. Pelto oli viljelyksessä ja oraalla tarkastusajankohtana. Pellon laitoja kierrettiin, mutta mitään asuinpaikkaan liittyvää ei löydetty. Pellon pohjois- ja luoteisosa rajautuu melko lailla Nissintiehen ja pellon länsiosan pohjoispuolella on kaivettu kuoppia, luultavasti siitä on otettu hiekkaa. Pellon koillispuoleiseen metsään tehtiin muutamia koepistoja, mutta mitään asuinpaikkaan viittaavaa ei löydetty. Inventoinnin perusteella asuinpaikan rajaus näyttää melko suurelta, ja rajaus tehtiin uudelleen niin, että pellon tasainen eteläosa rajattiin pois. Tätä puoltavat myös alkuperäiset havainnot vuodelta 1968, jolloin löytöjä oli pellon pohjoisreunassa. Pelloilla löydöt "valuvat" yleensä alarinteeseen, kauaskin alkuperäisiltä paikoiltaan, muokkauksen seurauksena.

Digikuvat: AKDG3226:1
 Karttaote: Peruskarttaote mk 1:5000
 Tutkimukset: *Kerttu Itkonen 1968 tarkastus*
 Löydöt: KM 17676 kvarttia
 ns. luokitustarkastus, kertomus arkistossa
Mirja Miettinen 1971 inventointi
 Löydöt: KM 18731:1-5
 Inv kertomus 1971, kohde 28

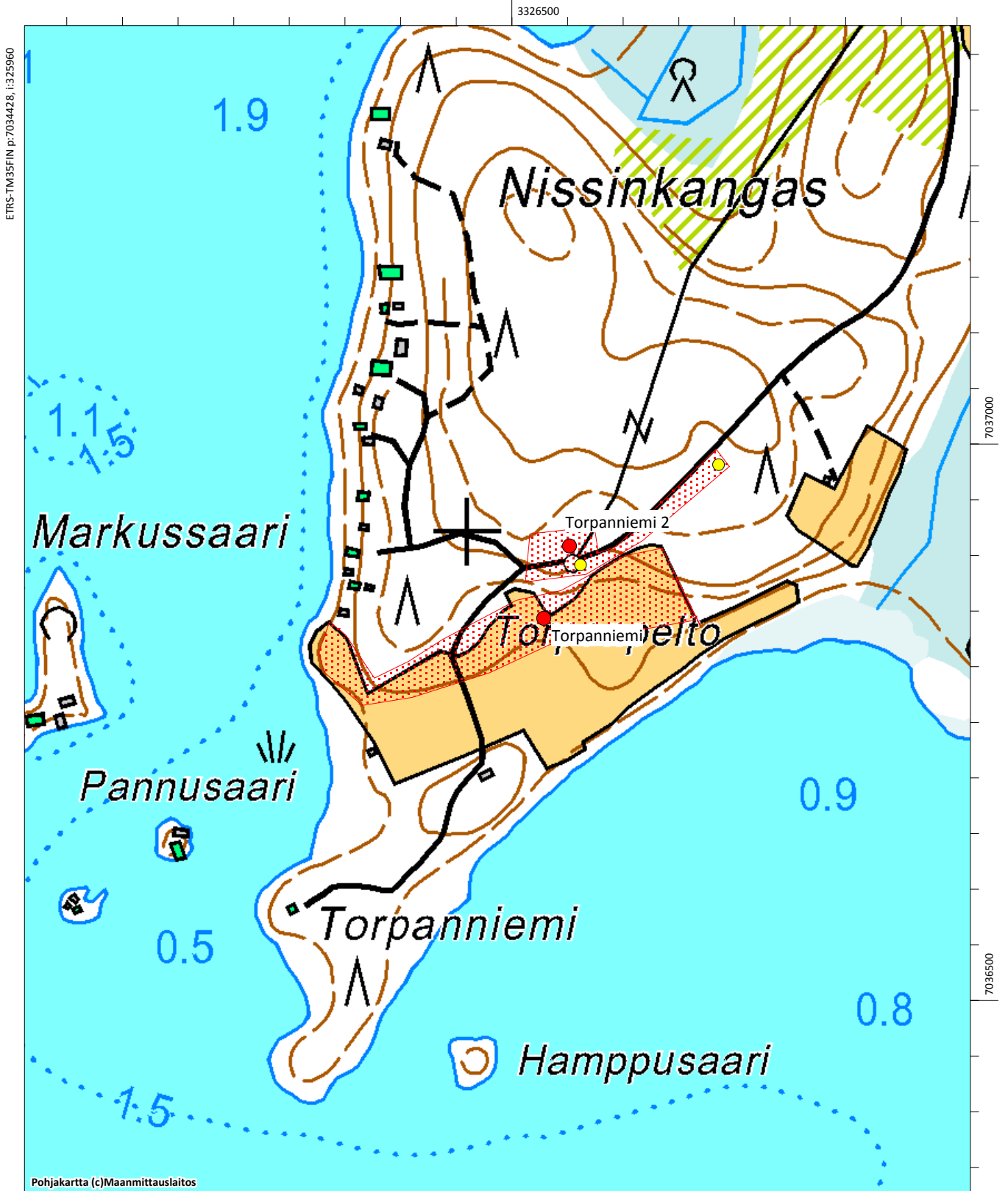

Evijärvi, Torpanniemi. Kivikautisen asuinpaikan länsiosaa pellolla niemen kärkeen johtavan tien molemmin puolin. Kuvattu etelästä. (AKDG3226:1)

Torpanniemi, 52010001, asuinpaikat, kivikautinen

Torpanniemi 2, 1000022501, asuinpaikat, historiallinen

Peltokangas, 52010028

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat
 Muinaisjäänösalatyyppi: ei määritelty
 Laji: kiinteä muinaisjäänös
 Ajoitus: kivikautinen
 Lukumäärä: 1
 Rauhoitusluokka: 2
 Peruskartta: 231406 Evijärvi
 ETRS-TM35FIN: P: 7037500 I: 327940 Z: 67
 Koordinaattiselite: keskikoordinaatti
 Etäisyystieto: Evijärven kirkosta 6,7 km koilliseen

Muinaisjäänösrekisterin kuvaus:

Asuinpaikka sijaitsee Evijärven itäpuolella, Inan maantien varressa, Peltokankaan talosta 50 metriä itäkaakkoon. Pelto viettää itään, Kotapakan nevasta raivattuihin suosarkoihin. Maaperä on hienoa hiekkaa. Pellossa oli kvartseja (löytökohta a). Talosta länteen vievältä viljelystieltä ja sen jatkona alkavan sorapohjaisen Viikinlahden rantaan viettävän pellon yläpäästä löytyi muutama epämääräinen kvartsi (löytökohta b), talosta 100 metriä länteen.

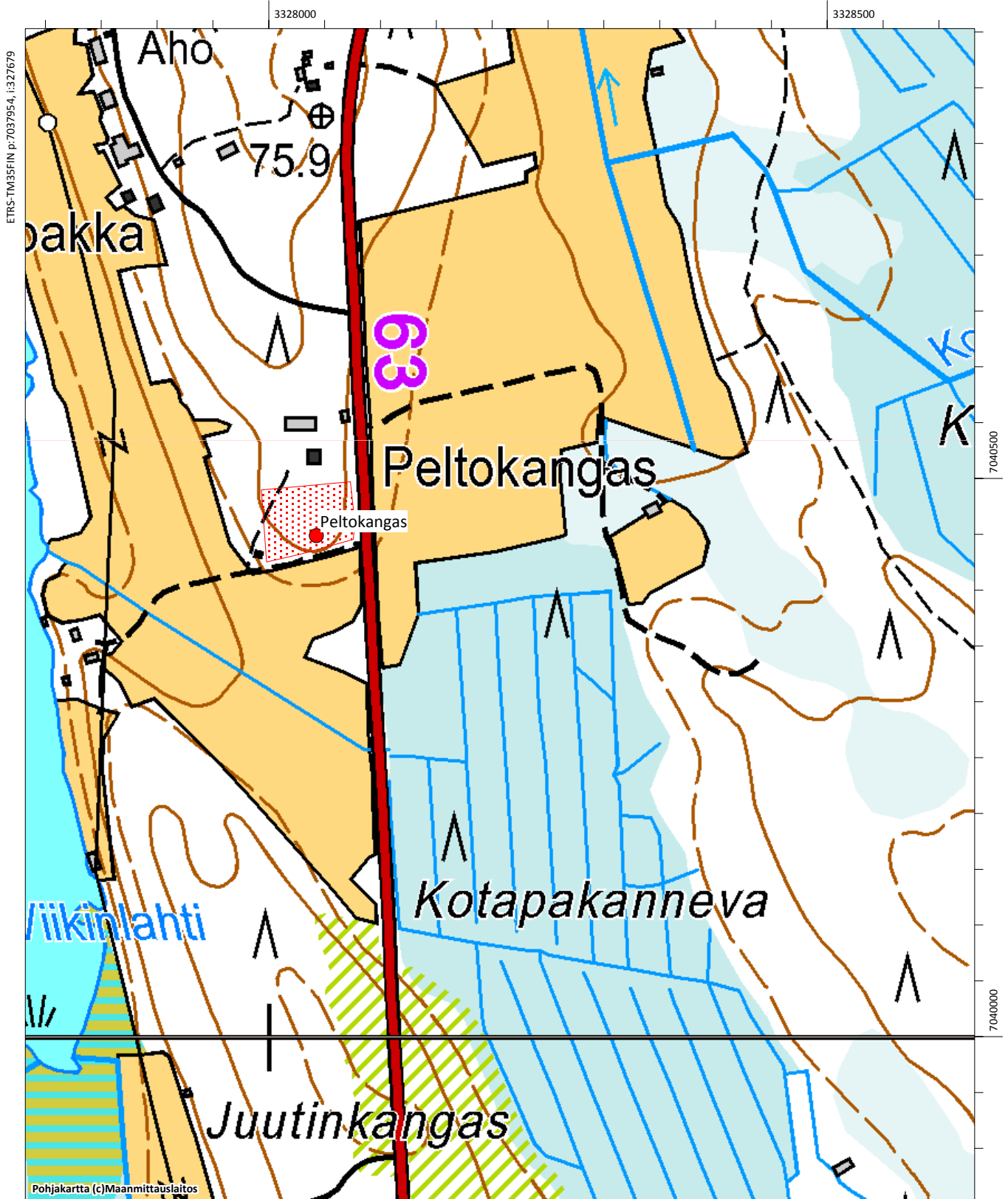
Paikalla kaivettiin koekuoppia vuonna 1999 kantatie 63 uuden linjauksen takia. Asuinpaikan itäosien todettiin pääosin tuhoutuneen peltomaassa ja parhaiten säilyneet osat ovat todennäköisesti tien länsipuolella Peltokankaan talon pihamaan alla.

Inventointihavainnot:

Kohde tarkastettiin vuonna 2013. Pellot olivat viljelyssä. Rislän koekaivauksen mukaan pellolla oleva osa on tuhoutunut ja asuinpaikkaa voi olla Peltokankaan tilan pihamaan alla. Se ei todennäköisesti ole kovinkaan hyvin säilynyt rakentamisesta johtuen. Aluerajaus pellolta poistettiin ja uusi rajaus tehtiin rakennusten eteläpuoleiselle alueelle, jossa voisi olla hieman asuinpaikkaa jäljellä. Peltokankaan länsipuolella oleva rajaus poistettiin epävarmojen aiempien havaintojen vuoksi ja koska vuonna 2013 paikalla ei todettu mitään merkkejä asuinpaikasta.

Digikuvat: AKDG3221:1
 Karttaote: Peruskarttaote mk 1:5000
 Tutkimukset: *Mirja Miettinen 1971 inventointi*
 Löydöt: KM 18727
 inv 1971 kohde 24
Pentti Rislä 1999 koekaivaus

Peltokangas, 52010028, asuinpaikat, kivikautinen

Suomela, 52010029

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat
 Muinaisjäänösalatyyppi: ei määritelty
 Laji: kiinteä muinaisjäänös
 Ajoitus: kivikautinen
 Lukumäärä: 1
 Rauhoitusluokka: 2
 Peruskartta: 231406 Evijärvi
 ETRS-TM35FIN: P: 7038435 I: 327749 Z: 65
 Koordinaattiselite: kaakkoispää
 Etäisyystieto: Evijärven kirkosta 7,2 km koilliseen

Muinaisjäänösrekisterin kuvaus:

Asuinpaikka sijaitsee Evijärven itärannalla, Hyöpakanselkään kaakosta pistävän niemen kärjessä, viljelysmaalla. Paikka on rantapelto Suomelan talosta itään, josta löytyi kvartsia navetan takaa ja rantaan vievän polun varrelta pellostä. Navetan pohjaa kaivettaessa on löytynyt reikäkiven puolikas. Vuonna 1956 on löytynyt Niemelän talon luota kvartseja. Väinö Tuomaalan mukaan löytöpaikka on Suomela.

Inventointihavainnot:

Kohde tarkastettiin vuoden 2013 inventoinnissa. Suomelan talon pellot ovat nykyisin kesannolla. Asuinpaikan laajuutta koskevia havaintoja ei tehty. Se ei ainakaan vaikuta jatkuvan kaakkoon metsän puolelle. Aluerajaus pidettiin samana kuin aiemman inventoinnin perusteella oli tehty.

Digikuvat: AKDG3225:1
 Karttaote: Peruskarttaote mk 1:5000
 Tutkimukset: *Mirja Miettinen 1971 inventointi*
 inv 1971 kohde 25
 Löydöt:
 KM 13914 (Kvartsi-iskoksia)
 KM 15334 (Reikäkiven puolikas)
 KM 18728 (Asuinpaikkalöytö)

Suomelan talo, jonka viereiseltä pellolta on löytenyt kvartsia 1970-luvun alussa. Kuvattu etelästä. (AKDG3225:1)

Suomela, 52010029, asuinpaikat, kivikautinen

Nissi, 52010033

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat
 Muinaisjäänösalatyyppi: ei määritelty
 Laji: kiinteä muinaisjäänös
 Ajoitus: kivikautinen
 Lukumäärä: 1
 Rauhoitusluokka: 2
 Peruskartta: 231406 Evijärvi
 ETRS-TM35FIN: P: 7034910 I: 326503 Z: 65
 Koordinaattiselite: löytöpaikka a
 Etäisyystieto: Evijärven kirkosta vajaat 4 km itäkoilliseen

Muinaisjäänösrekisterin kuvaus:

Asuinpaikka sijaitsee Evijärven itärannalla, Nissinkankaan pohjoisosassa, viljelysmaalla, Nissin talojen länsi- ja itäpuolella. Paikalla on kaksi löytökeskittymää.

a) itäinen löytöpaikka Mäkelän talon itä- ja pohjoispuolella. Maa viettää loivasti koilliseen järvelle, jonka rantaan on noin 30 metriä löytöpaikalta.

b) läntinen löytöpaikka Tähtisen talon länsipuolella, suunnilleen viljelysmaan keskivaiheilla. Ylä- ja alapuoliset maat olivat heinällä, eikä niitä voitu tarkastaa.

Inventointihavainnot:

Kohde tarkastettiin vuoden 2013 inventoinnissa. Nissin talossa ei asu enää vakituisesti ketään, mutta ympäröivät pellot ovat viljelyksessä ja inventointijankohtana niillä ei voitu havaintoja tehdä. Aiemman inventoinnin perusteella tehty aluerajaus säilytettiin ennallaan.

Aiemman tiedon mukaan Mäkelän talon itäpuolella saunan takana rannassa on kiviröykkiö, joka on vanhan tuulimyllyn perusta. Röykkiötä ei havaittu vuoden 2013 inventoinnissa.

Digikuvat: AKDG3219:1
 Karttaote: Peruskarttaote mk 1:5000
 Tutkimukset: *Mirja Miettinen 1971 inventointi*
 Löydöt: KM 18732:1-10 kvartsia

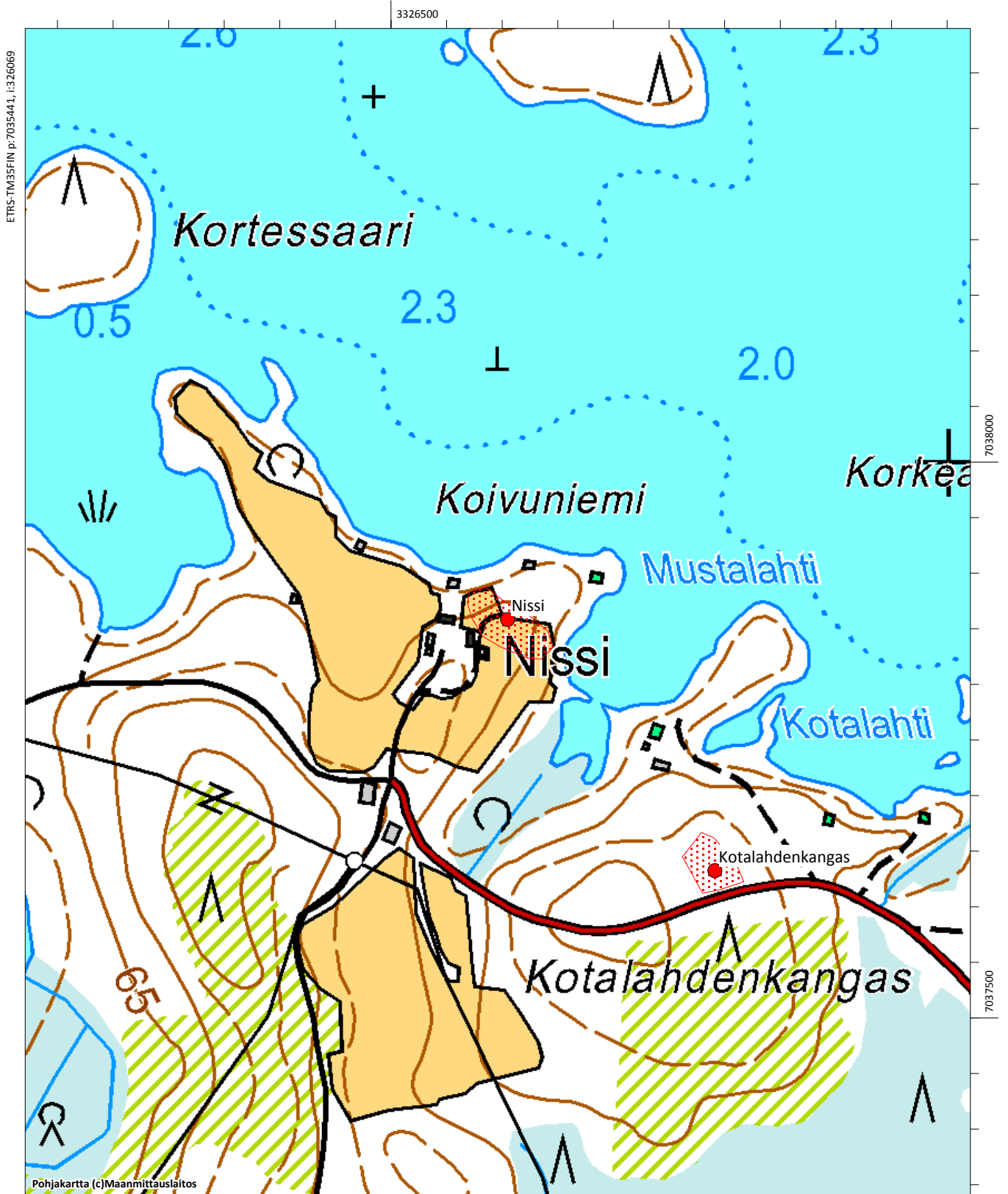

Evijärvi, Nissi. Kivikautinen asuinpaikka pellolla, Miettisen löytöalue a. Kuvattu idästä. (AKDG3219:1)

Nissi, 52010033, asuinpaikat, kivikautinen

Kotalahdenkangas, 1000022497, asuinpaikat, kivikautinen

Saunalahdenkangas, 52010034

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Muinaisjäännösosalatyyppi: ei määritelty
Laji: mahdollinen muinaisjäännös
Ajoitus: kivikautinen
Lukumäärä: 1
Rauhoitusluokka: 2
Peruskartta: 231406 Evijärvi
ETRS-TM35FIN: P: 7034751 I: 327757 Z: 65
Koordinaattiselite: keskikoordinaatti?
Etäisyystieto: Evijärven kirkosta 4,5 km itäkoilliseen

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:

Löytöpaikka sijaitsee Evijärven itäpuolella, Pohjasvesi nimisen lahden itärannalla. Paikalla on sorapohjainen rantapeltö mäntykankaalla. Löydöt ovat peräisin pellon läpi vievältä tieltä, pellossa on luontaisesti kvartseja. Epävarma kohde, mahdollinen asuinpaikka.

Inventointihavainnot:

Kohde tarkastettiin vuoden 2013 inventoinnissa. Paikalla on nyt kesämökki ja alue on tasoitettu nurmikoksi. Alunperinkin epävarma kohde lienee nyt tuhoutunut.

Digikuvat: AKDG3224:1
Karttaote: Peruskarttaote mk 1:5000
Tutkimukset: *Mirja Miettinen 1971 inventointi*
Löydöt: KM18726
inv 1971 kohde 22

Evijärvi, Saunalahdenkangas. Aiempi löytöpaikka on nyt tasoitettua piha-aluetta. (AKDG3224:1)

Saunalahdenkangas, 52010034, mahdollinen muinaisjäännös, asuinpaikat, kivikautinen

Ahonniemi, 52010035

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat
 Muinaisjäänösosalatyyppi: ei määritelty
 Laji: kiinteä muinaisjäänös
 Ajoitus: kivikautinen
 Lukumäärä: 1
 Rauhoitusluokka: 2
 Peruskartta: 231406 Evijärvi
 ETRS-TM35FIN: P: 7037444 I: 324119 Z: 62 - 65
 Koordinaattiselite: löytöalue a
 Etäisyystieto: Evijärven kirkosta 5 km pohjoiseen

Muinaisjäänösrekisterin kuvaus:

Asuinpaikka sijaitsee Evijärven pohjoisrannalla, Ahonniemen länsi ja eteläkärjen rinnepelloilla. Paikalla on kaksi löytökeskittymää. Löytöinä kvartssia ja palanutta luuta. Maaperä on hiekkainen.

a) sijaitsee lähellä niemen kärkeä, löytöjä 30 x 30 metrin alueelta.

b) löytöjä lounaaseen viettävältä pellolta lähes koko pellon alueelta niemen tyvestä kohti kärkeä, pellon yläreunaa lukuun ottamatta.

Inventointihavainnot:

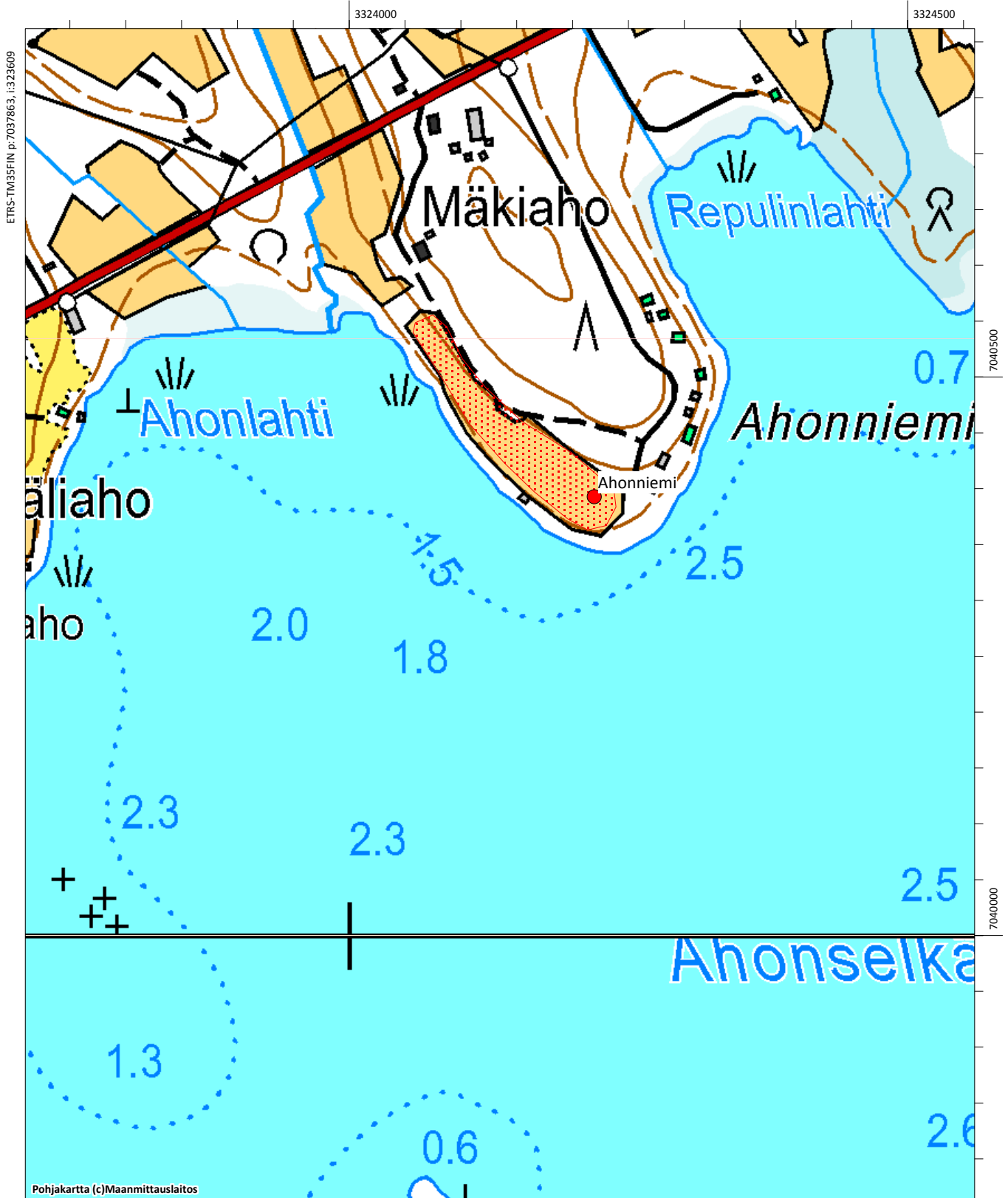
Kohde tarkastettiin vuoden 2013 inventoinnissa. Pellot kasvoivat rehuheinää. Havaintoja asuinpaikan laajuudesta ei voinut tehdä. Asuinpaikka ei näyttäisi jatkuvan pohjoispuolelle metsään. Aluerajaus säilytettiin vuoden 1971 inventointihavaintojen mukaisena.

Digikuvat: AKDG3201:1–2
 Karttaote: Peruskarttaote mk 1:5000
 Tutkimukset: *Mirja Miettinen 1971 inventointi*
 Löydöt: KM 18733:1-3
 inv 1971 kohde 31

Evijärvi Ahonniemi. Nykyisin heinäpellolla sijaitsevan kivikautisen asuinpaikan pohjoisosaa. Kuvattu kaakosta. (AKDG3201:1)

Ahonniemi, 52010035, asuinpaikat, kivikautinen

Järviranta, 52010036

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat
 Muinaisjäänösalatyyppi: ei määritelty
 Laji: kiinteä muinaisjäänös
 Ajoitus: kivikautinen
 Lukumäärä: 1
 Rauhoitusluokka: 2
 Peruskartta: 231406 Evijärvi
 ETRS-TM35FIN: P: 7038298 I: 324699 Z: 65
 Koordinaattiselite: eteläraja
 Etäisyystieto: Evijärven kirkosta 6 km pohjoiskoilliseen

Muinaisjäänösrekisterin kuvaus:

Asuinpaikka sijaitsee Evijärven pohjoisrannalla, Joutsenen niemen rantapellossa. Paikalla on havaittu kaksi löytökeskittymää. Löytöjä on yhteensä noin 180 metrin matkalta. Löytöinä kvartsia. Löytöalue a) Järvirannan maalla, sorapohjaista eteläkaakkoon viettävää rantapeltoa. Pääosa löydöistä on 10–30 m rannasta ja rantaan vievän tien itäpuolelta. Löytöalue b) Joutsenen maalla, jatkoa edellisestä itään samalla pellolla. Löytöjä oli ainakin 100 m päässä tilojen rajalta.

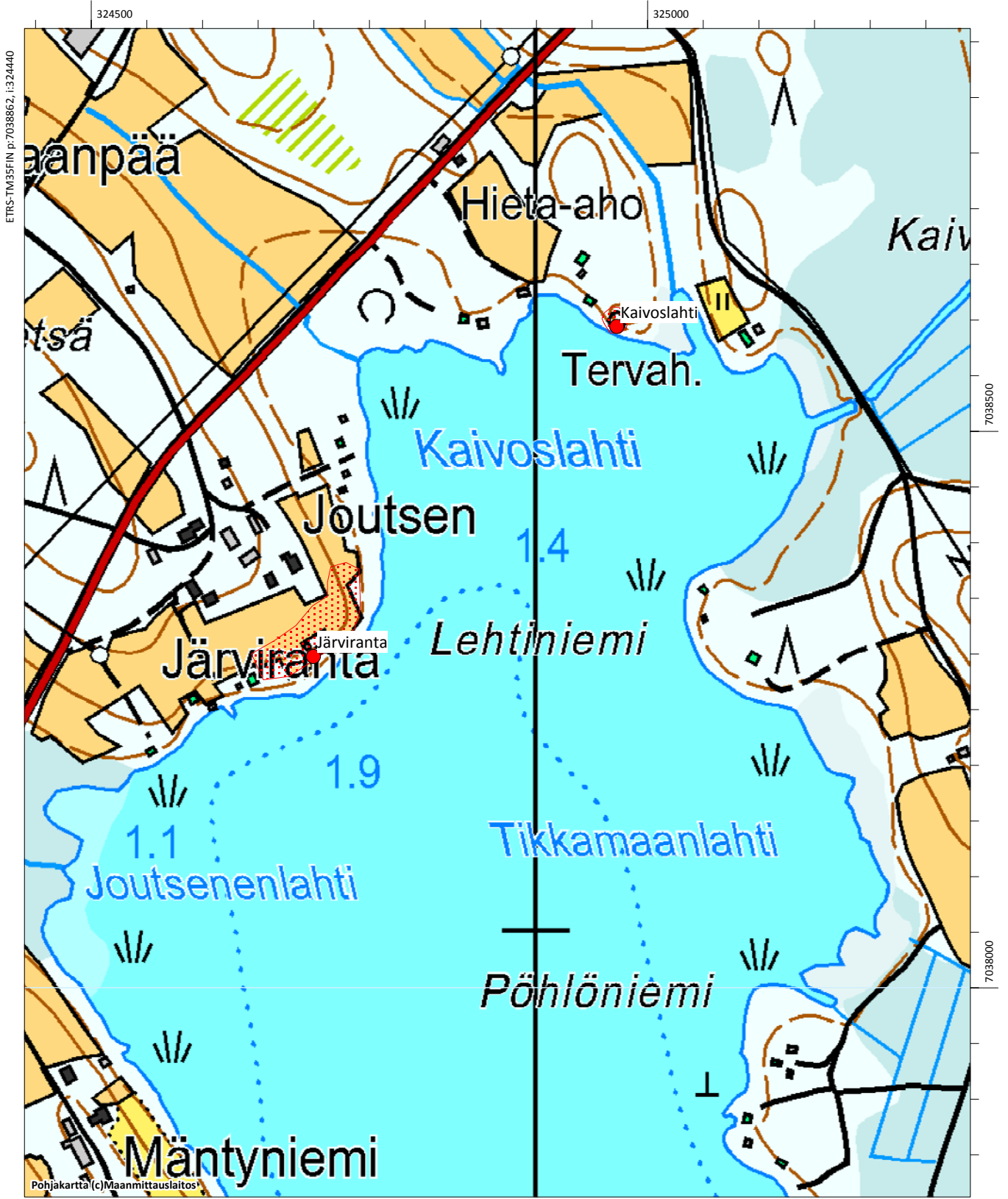
Inventointihavainnot:

Kohde tarkastettiin vuoden 2013 inventoinnissa. Rantapelot ovat viljelyksessä eikä havaintoja voitu tehdä. Aluerajaus, joka on tehty aiemman inventoinnin mukaan, jätettiin ennalleen.

Digikuvat: -
 Karttaote: Peruskarttaote, mk 1:5000
 Tutkimukset: *Mirja Miettinen 1971 inventointi*
 Löydöt: KM 18734:1-10
 inv 1971 kohde 32

Järviranta, 52010036, asuinpaikat, kivikautinen

Kaski, 52010037

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat
Muinaisjäänösalatyyppi: ei määritelty
Laji: kiinteä muinaisjäänös
Ajoitus: kivikautinen
Lukumäärä: 1
Rauhoitusluokka: 2
Peruskartta: 231406 Evijärvi
ETRS-TM35FIN: P: 7038280 I: 325750 Z: 62 - 65
Koordinaattiselite: keskikoordinaatti
Etäisyystieto: Evijärven kirkosta 6,2 km pohjoiskoilliseen

Muinaisjäänösrekisterin kuvaus:

Asuinpaikka sijaitsee Evijärven pohjoisrannalla, Tikkaniemen itärannalla, rantapellolla. Maasto on sora- ja hiekkapeltoa, itään viettävää rinnettä. Löydöt poimittiin vuoden 1971 inventoissa pellolta Kasken talosta itään, rantaan vievän tien molemmin puolin noin 80 m matkalla, eniten löytöjä oli läheltä rantaa. Pellossa oli myös luontaisesti kvartsia.

Inventointihavainnot:

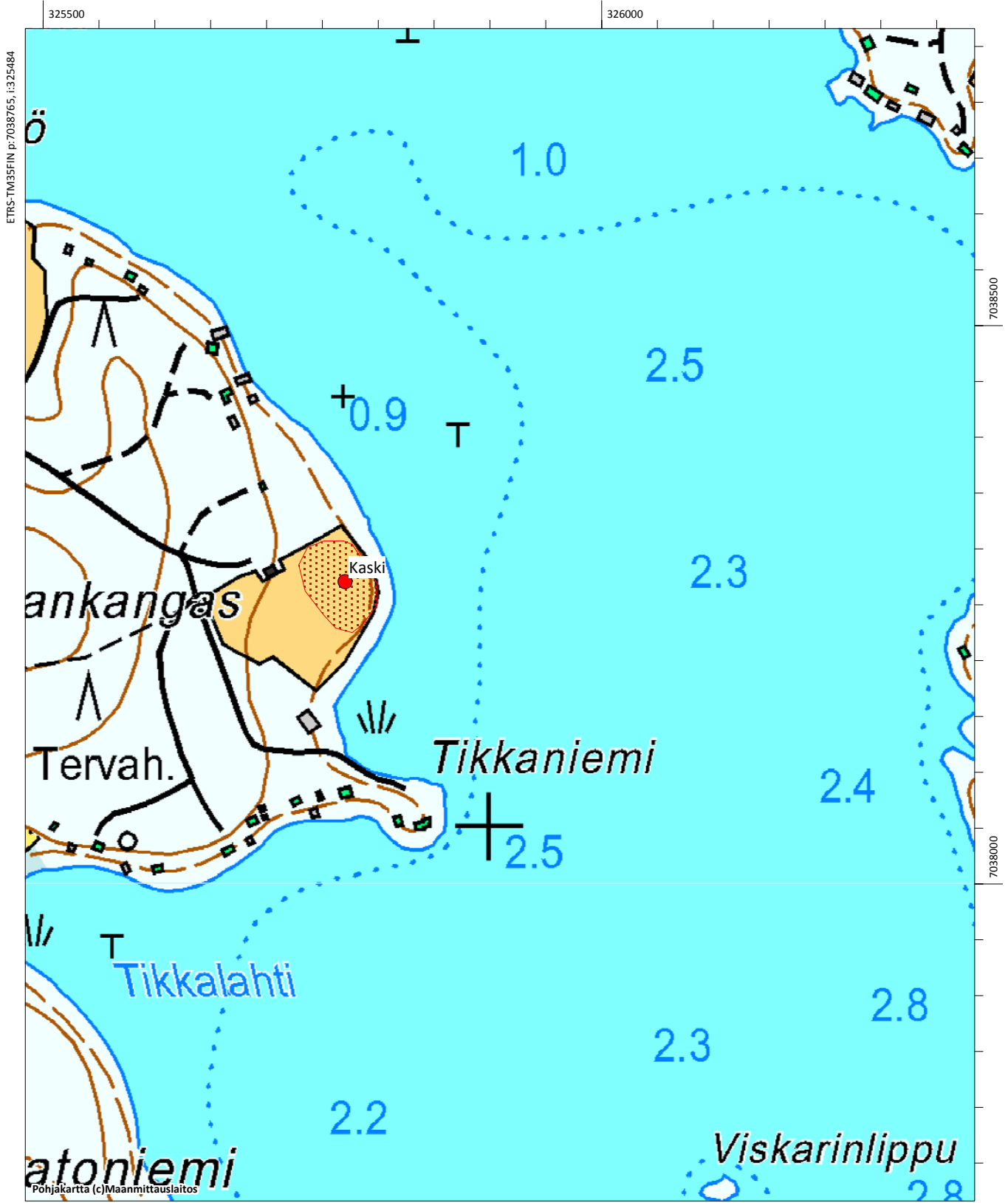
Kohde tarkastettiin vuoden 2013 inventoinnissa. Pelto, jolta vuoden 1971 löydöt olivat peräisin, oli kesannolla ja havaintoja ei voitu tehdä. Asuinpaikka on ilmeisesti pienialainen, jos siitä on jotain viljelystä säilynyt. Aiempi aluerajaus jätettiin ennalleen.

Digikuvat: AKDG3212:1
Karttaote: Peruskarttaote , mk 1:5000
Tutkimukset: *Mirja Miettinen 1971 inventointi*
Löydöt: KM 18735
inv 1971 kohde 34

Evijärvi, Kaski. Kivikautinen asuinpaikka pellolla. Kuvattu lännestä. (AKDG3212:1)

Kaski, 52010037, asuinpaikat, kivikautinen

Hautaketo, 52010038

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat
Muinaisjäänösalatyyppi: ei määritelty
Laji: kiinteä muinaisjäänös
Ajoitus: kivikautinen
Lukumäärä: 1
Rauhoitusluokka: 2
Peruskartta: 231406 Evijärvi
ETRS-TM35FIN: P: 7039528 I: 325468 Z: 65
Koordinaattiselite: pohjoisraja
Etäisyystieto: Evijärven kirkosta 7,2 km pohjoiseen

Muinaisjäänösrekisterin kuvaus:

Asuinpaikka sijaitsee Evijärven pohjoisrannalla, Rusiskaansalmen suulla, rinnepellolla maantien yläpuolella. Paikalta on löytynyt 1950 taltta KM 12866 navetasta noin 10 metriä etelään. Vuoden 1971 inventoinnissa löytyi löytöpaikan alapuolelta kasvimaasta ja perunamaasta kvartseja, samoin pellostalons länsipuolelta. Isäntä kertoi myös maantien eteläpuolella olevassa pienessä pellossa olevan kvartseja. Pelto oli inventoinnin aikana heinällä.

Inventointihavainnot:

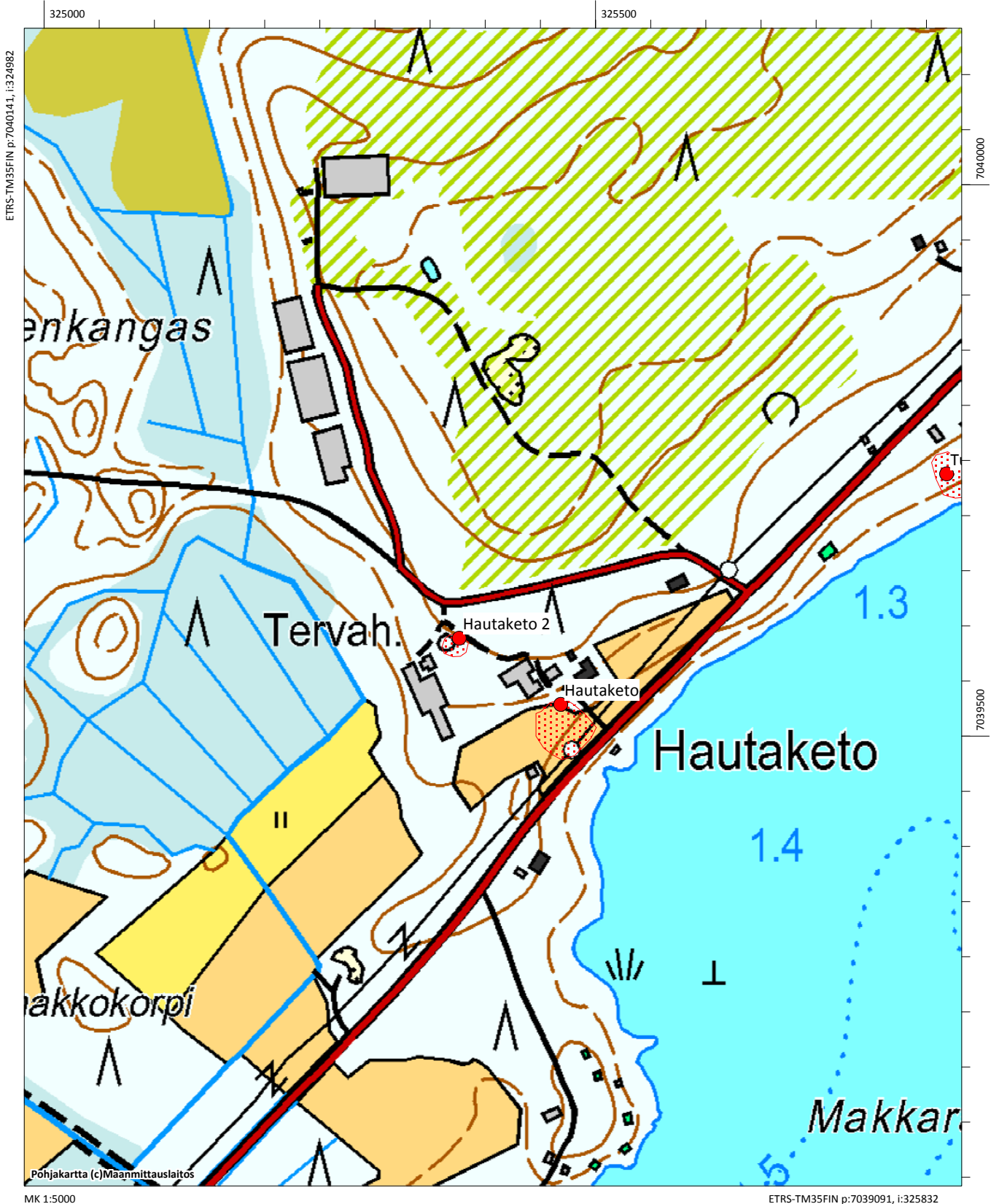
Kohde tarkastettiin vuoden 2013 inventoinnissa. Rinnepelto oli kesannolla. Aluerajaus jätettiin entiselleen.

Digikuvat: AKDG3203:1
Karttaote: Peruskarttaote, mk 1:5000
Tutkimukset: *Mirja Miettinen 1971 inventointi*
Löydöt: KM 18736
inv 1971 kohde 35

Evijärvi Hautaketo. Kivikautinen asuinpaikka pellolla. Kuvattu etelästä. (AKDG3203:1)

Hautaketo, 52010038, asuinpaikat, kivikautinen
Hautaketo 2, 1000022491, työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Tuomela, 52010039

Muinaisjäännostyyppi: asuinpaikat
Muinaisjäännosalatyyppi: ei määritelty
Laji: kiinteä muinaisjäännos
Ajoitus: kivikautinen
Lukumäärä: 1
Rauhoitusluokka: 2
Peruskartta: 231406 Evijärvi
ETRS-TM35FIN: P: 7039737 I: 325818 Z: 65
Koordinaattiselite: keskikoordinaatti?
Etäisyystieto: Evijärven kirkosta 7,6 km pohjoiskoilliseen

Muinaisjäännosrekisterin kuvaus:

Asuinpaikka sijaitsee Evijärven pohjoisrannalla, vastapäätä Inansaarta, Rusiskaansalmen länsirannalla rantapellolla. Paikalta on löydetty vuonna 1938 taltta KM 10919, löytöpaikka on navetan päädyn alapuolella oleva maa. Löytöpaikan pellolta navetan ja rannan väliltä, pellon alaosa on löytynyt muutamia kvartseja hiekkaisesta maaperästä.

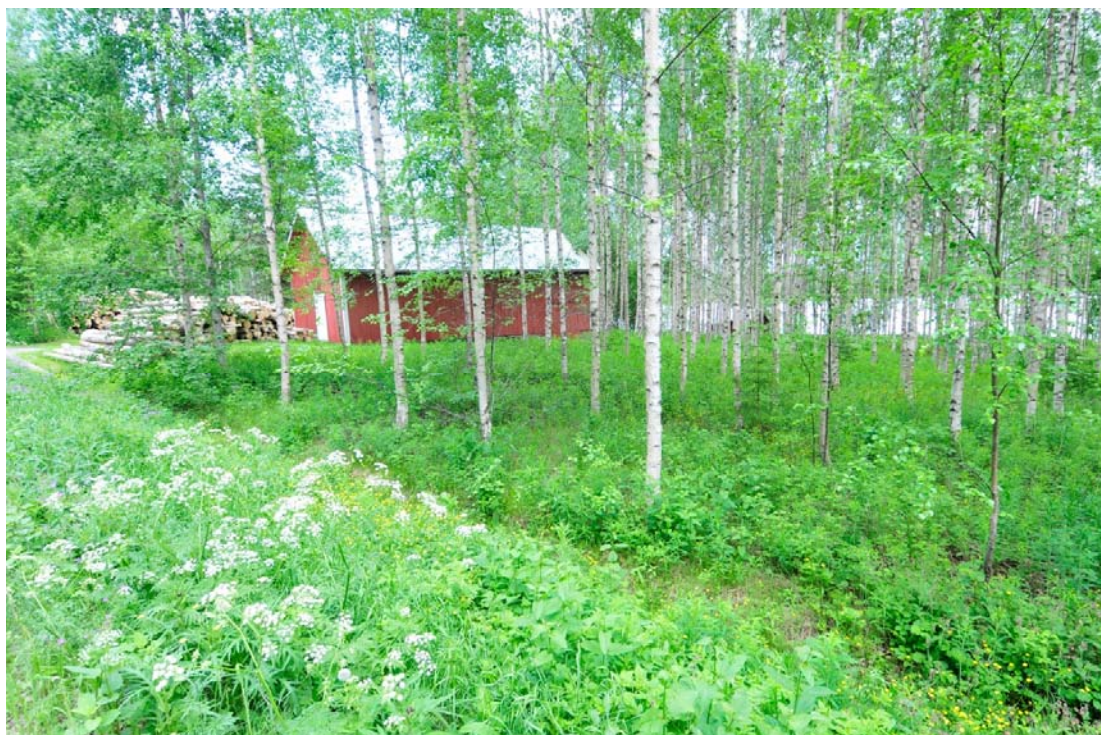
Inventoinnin yhteydessä vuonna 1971 kerrottiin, että noin 6 vuotta aikaisemmin (1965) oli vesijohtoa kaivettaessa löytynyt taltta, jonka löytäjä Mikko Söderena Inasta oli vienyt mukanaan. Löytäjää tai talttaa ei tavoitettu.

Inventointihavainnot:

Kohde tarkastettiin vuoden 2013 inventoinnissa. Aiemmalla löytöpaikalla oli nyt istutuskoivikko. Vuoden 1971 havaintojen perusteella tehty aluerajaus pidettiin ennallaan.

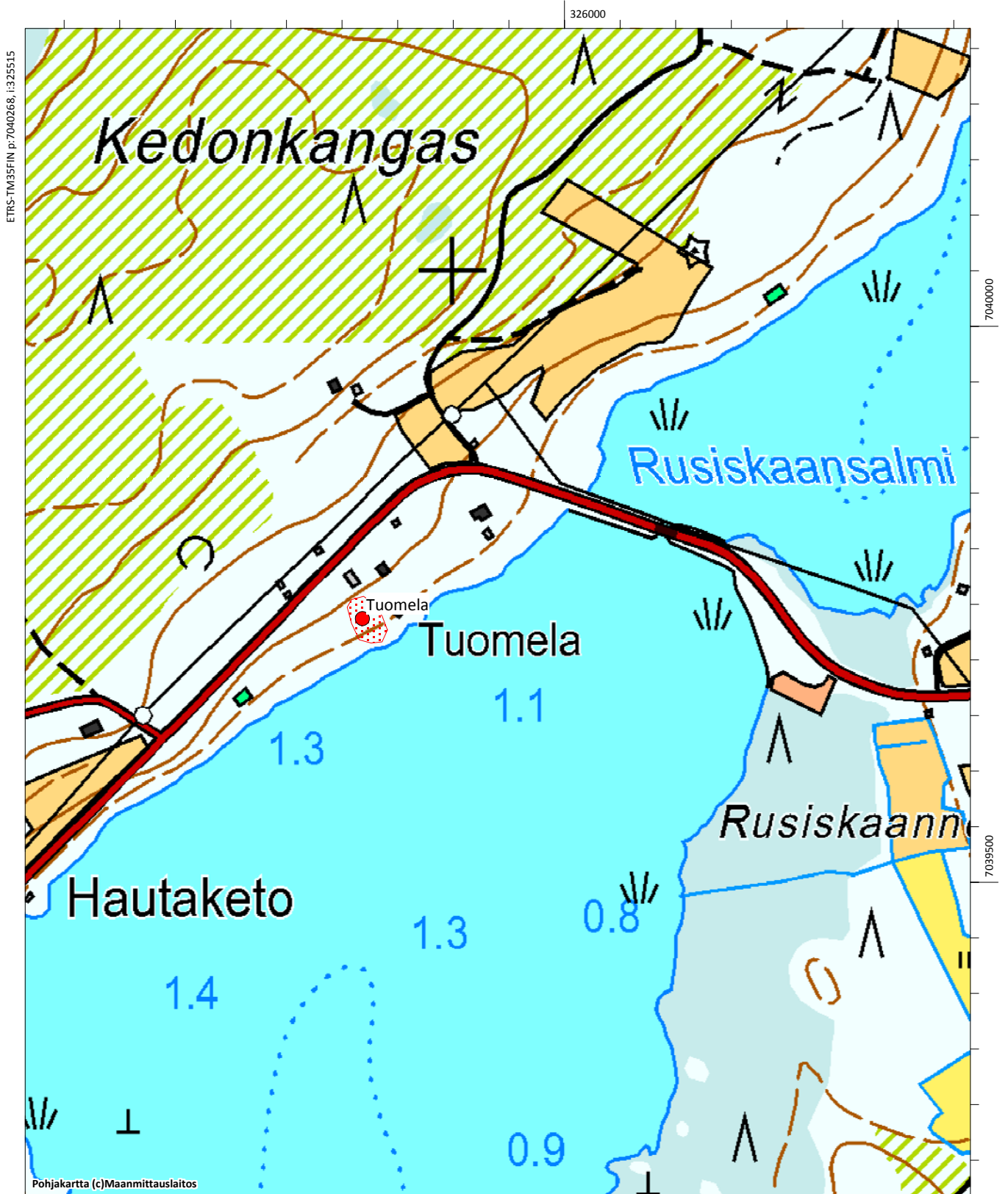
Digikuvat: AKDG3228:1
Karttaote: Peruskarttaote, mk 1:5000
Tutkimukset: *Mirja Miettinen 1971 inventointi*
Löydöt: KM 18737
inv 1971 kohde 36

Evijärvi, Tuomela. Kivikautinen asuinpaikka metsittyneellä pellolla. Kuvattu lännestä. (AKDG3228:1)

Tuomela, 52010039, asuinpaikat, kivikautinen

Inansaari, 52010040

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat
Muinaisjäänösalatyyppi: ei määritelty
Laji: kiinteä muinaisjäänös
Ajoitus: kivikautinen
Lukumäärä: 1
Rauhoitusluokka: 2
Peruskartta: 231406 Evijärvi
ETRS-TM35FIN: P: 7039639 I: 326425 Z: 65 - 70
Koordinaattiselite: keskikoordinaatti
Etäisyystieto: Evijärven kirkosta 7,7 km koilliseen

Muinaisjäänösrekisterin kuvaus:

Asuinpaikka sijaitsee Evijärven pohjoisosassa, Inansaaren pohjoispäässä. Paikka on sorarinteessä, maantien eteläpuolella oleva jyrkkä pelto, jossa on luontaisesti kvartssia. Joukossa myös työstettyjä paloja. Eniten niitä on tien lähellä rinteessä noin 100 x 30 m alueella.

Inventointihavainnot:

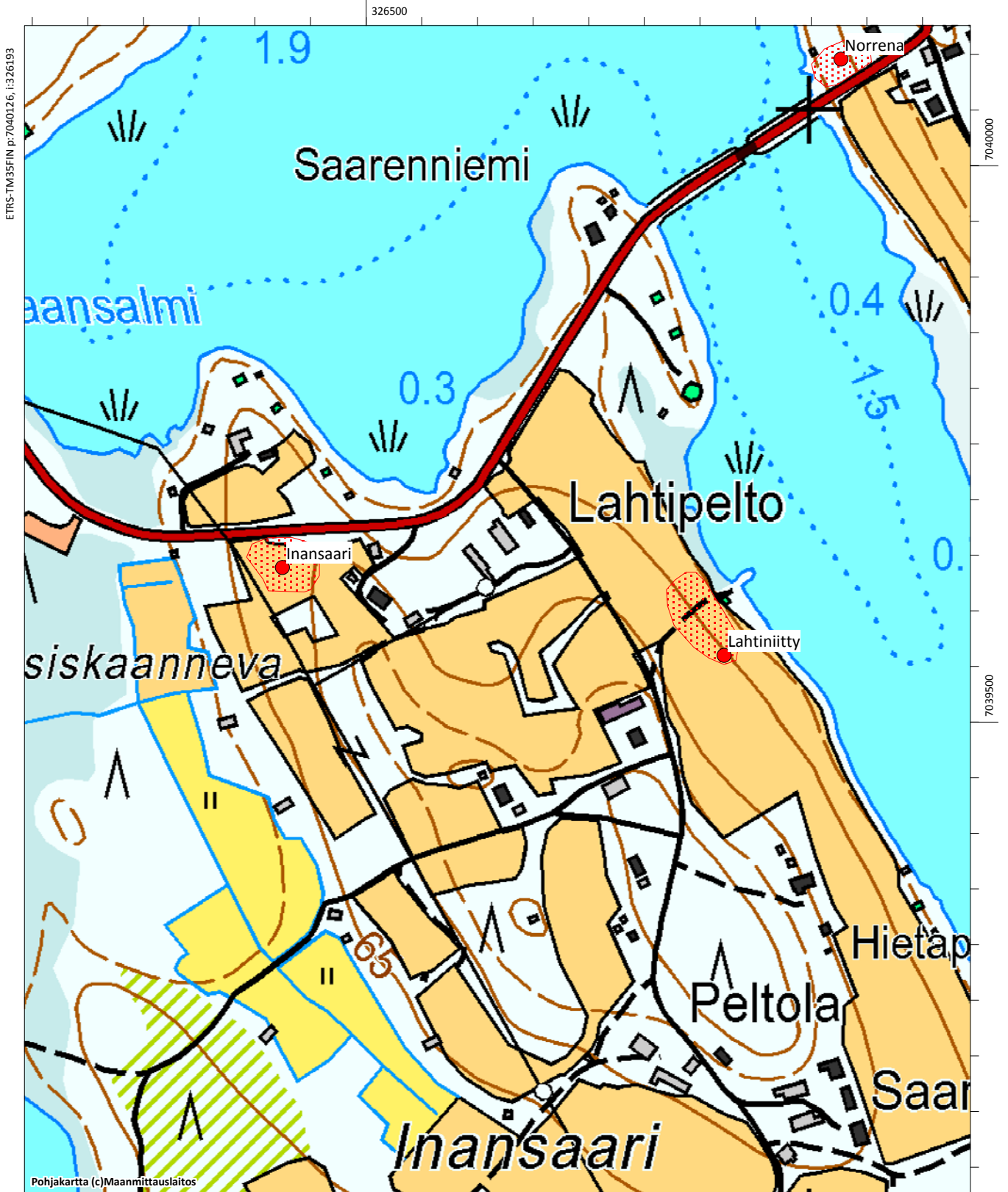
Kohde tarkastettiin vuoden 2013 inventoinnissa. Vuoden 1971 löytöalue on nyt kesannolla olevaa peltoa, jolla havaintojen teko oli mahdotonta. Aiempi aluerajaus jätettiin ennalleen.

Digikuvat: AKDG3207:1
Karttaote: Peruskarttaote, mk 1:5000
Tutkimukset: *Mirja Miettinen 1971 inventointi*
Löydöt: KM 18738
inv 1971 kohde 37

Evijärvi Inansaari. Kivikautinen asuinpaikka pellolla. Kuvattu lännestä. (AKDG3207:1)

Inansaari, 52010040, asuinpaikat, kivikautinen
Lahtiniitty, 52010042, asuinpaikat, kivikautinen

Niemi, 52010041

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat
Muinaisjäänösalatyyppi: ei määritelty
Laji: kiinteä muinaisjäänös
Ajoitus: kivikautinen
Lukumäärä: 1
Rauhoitusluokka: 2
Peruskartta: 231406 Evijärvi
ETRS-TM35FIN: P: 7038629 I: 326608 Z: 62 - 65
Koordinaattiselite: eteläraja
Etäisyystieto: Evijärven kirkosta 6,9 km koilliseen

Muinaisjäänösrekisterin kuvaus:

Asuinpaikka sijaitsee Evijärven Inansaaren lounaispäässä, etelärannalla, loivan sorapohjaisen pellon alaosassa, jossa on kaksi löytöaluetta.

löytöalue a) talon ja rannan välillä 15-30 m rannasta ja 20 m leveältä alalta löytyi kvartseja. löytöalue b) talon pohjoispuolella oleva viljelysmaa, josta löytyi muutama kvartsi-iskos.

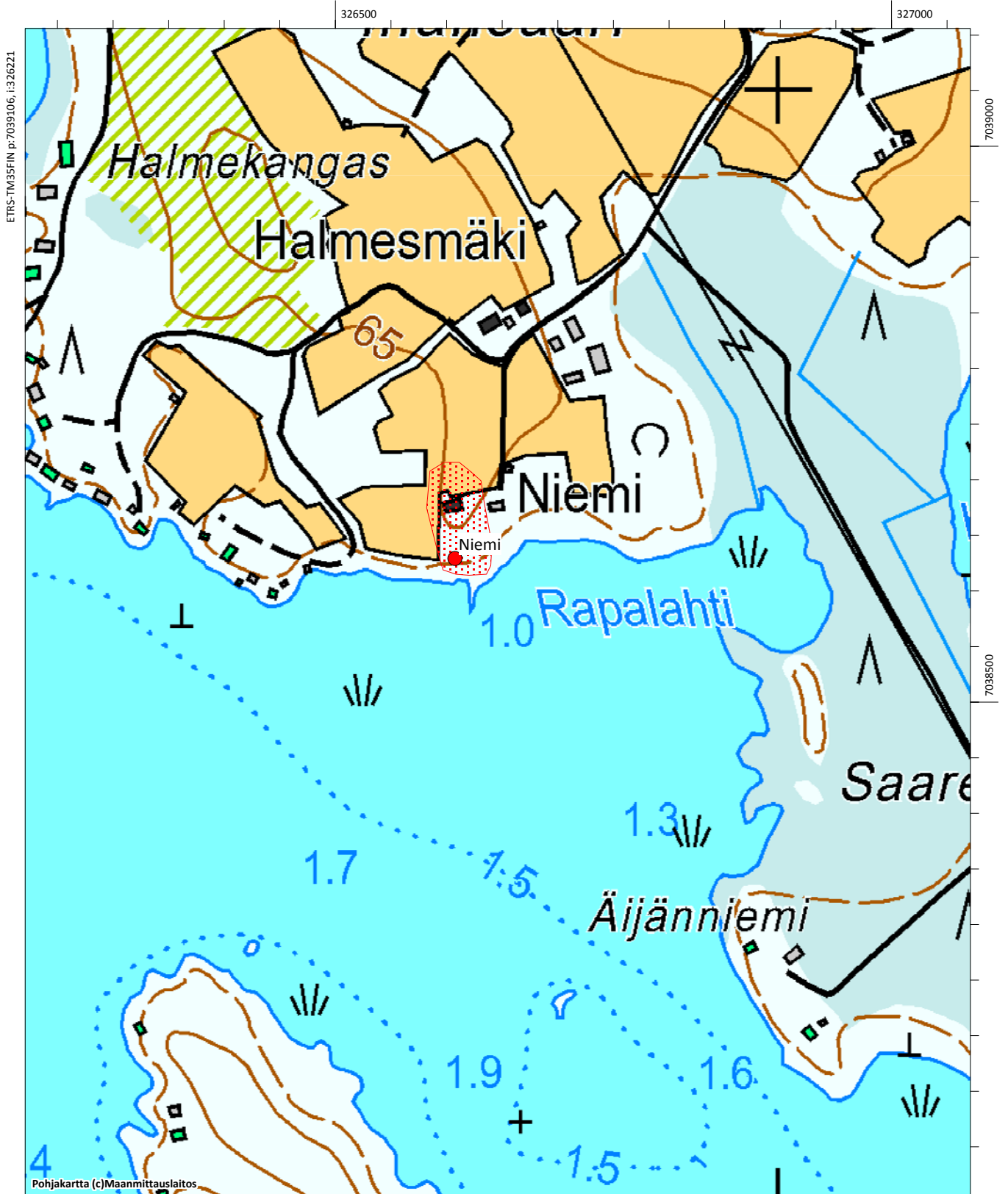
Inventointihavainnot:

Digikuvat: AKDG3218:1
Karttaote: Peruskarttaote , mk 1:5000
Tutkimukset: *Mirja Miettinen 1971 inventointi*
Löydöt: KM 11896 (Kivik. asp.l.)
KM 18739
inv 1971 kohde 38

Evijärvi, Niemi. Kivikautinen asuinpaikka talon ja järven välissä on nykyisin nurmettunutta piha-aluetta. Kuvattu etelästä.
(AKDG3218:1)

Niemi, 52010041, asuinpaikat, kivikautinen

Lahtiniitty, 52010042

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat
 Muinaisjäänösalatyyppi: ei määritelty
 Laji: kiinteä muinaisjäänös
 Ajoitus: kivikautinen
 Lukumäärä: 1
 Rauhoitusluokka: 2
 Peruskartta: 231406 Evijärvi
 ETRS-TM35FIN: P: 7039560 I: 326822 Z: 65
 Koordinaattiselite: eteläraja
 Etäisyystieto: Evijärven kirkosta 7,8 km koilliseen

Muinaisjäänösrekisterin kuvaus:

Asuinpaikka sijaitsee Evijärven pohjoisosassa, Inansaaren koillisrinteellä. Maasto on jyrkähkö koillisrinne, viljelysmaata. Löytöalueen pituus on runsaat 100 m. Löytöjen pääosa on pellon alaosasta. Löytöalue ulottuu kahden tilan maalle. Kohde Inansaari (52010040) sijaitsee runsaat 400 m länsiluoteeseen paikalta.

Inventointihavainnot:

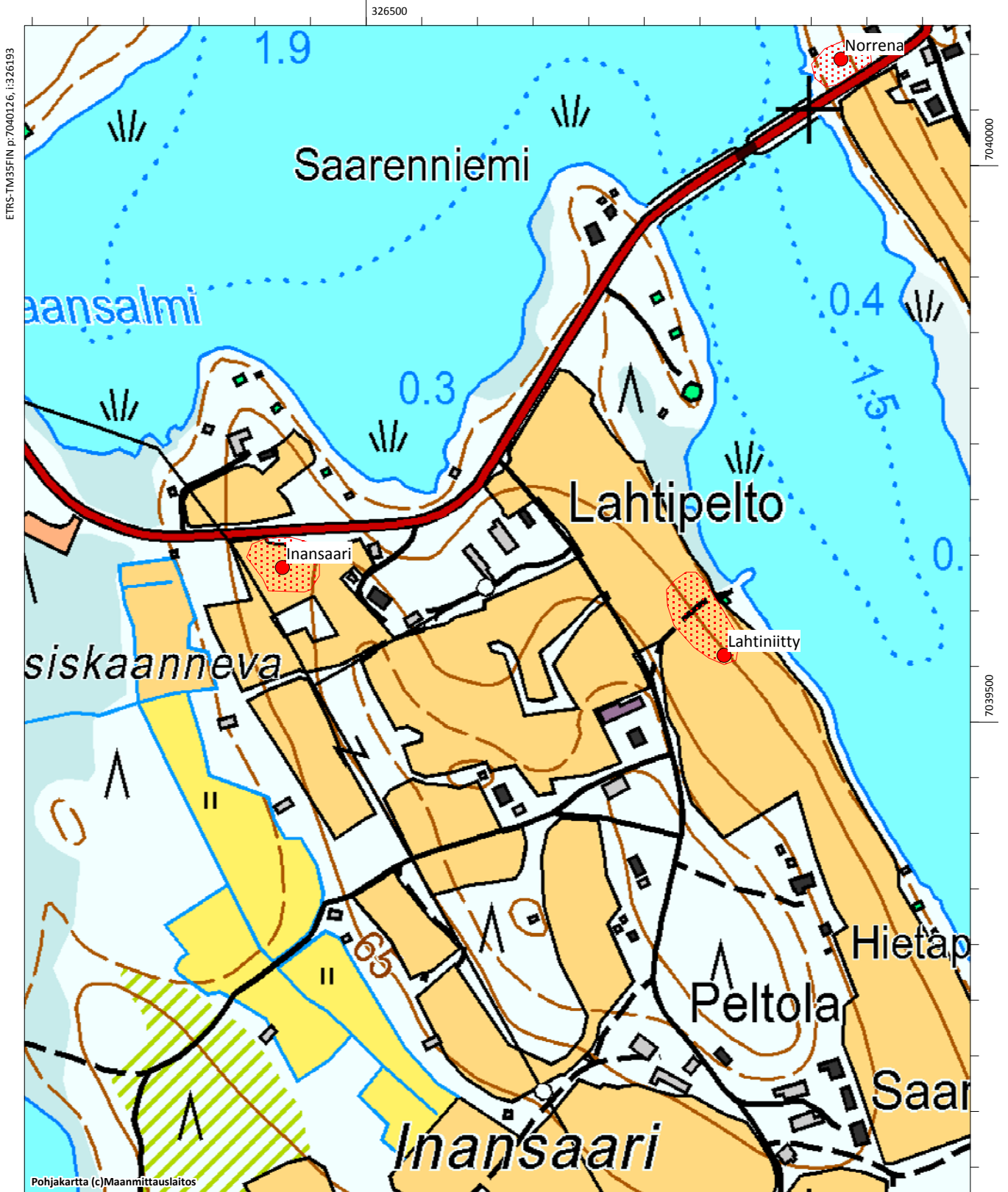
Kohde tarkastettiin vuoden 2013 inventoinnissa. Vuoden 1971 löytöalue on kesantopeltoa, kuten muukin peltoalue ympärillä. Havaintoja ei voitu tehdä. Aiempi vuoden 1971 löytöihin perustuva rajaus säilytettiin.

Digikuvat: AKDG3217:1
 Karttaote: Peruskarttaote, mk 1:5000
 Tutkimukset: *Mirja Miettinen 1971 inventointi*
 Löydöt: KM 18740:1-3 kvartssia
 inv 1971 kohde 39

Evijärvi, Lahtiniitty. Kivikautinen asuinpaikka pellolla. Kuvattu lännestä. (AKDG3217:1)

Inansaari, 52010040, asuinpaikat, kivikautinen
Lahtiniitty, 52010042, asuinpaikat, kivikautinen

Pakkala, 52010043

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat
 Muinaisjäänösalatyyppi: ei määritelty
 Laji: kiinteä muinaisjäänös
 Ajoitus: kivikautinen
 Lukumäärä: 1
 Rauhoitusluokka: 2
 Peruskartta: 231406 Evijärvi
 ETRS-TM35FIN: P: 7040456 I: 326923 Z: 62 - 70
 Koordinaattiselite: pitkän alueen eteläpää
 Etäisyystieto: Evijärven kirkosta 8,5 km koilliseen

Muinaisjäänösrekisterin kuvaus:

Asuinpaikka sijaitsee Evijärven pohjoispäässä, Inanlahden itärannalla, Inan kylässä. Peltorinne viettää kylän alapuolella länteen. Pakkalan talon pohjoispuolella oli kaivettu ojaa rantaan ja ojaleikkauksesta löytyi runsaasti kvartsia. Alimmat löydöt olivat rinteellä 50-60 metrin päässä rannasta. Löytöalue pelolla on ainakin 400 metriä pitkä ja 40-80 metriä leveä. Asuinpaikan sijainti on tyyppillinen ja komea, ikivanhaa viljelysmaata.

Samalla rannalla 300 metriä etelään on kohde 52010045 Norrena ja 50 metriä pohjoiseen kohde 52010046 Alanko.

Vanhan tien varressa näkyy monia historiallisen ajan jäänteitä Inan vanhasta kylästä, kuten kivipaadella suljettu kaivo, kiviaitoja, rakennusten kiviperustuksia. Katso kohde 52500012 Ina Pakkala.

Inventointihavainnot:

Kohde tarkastettiin vuoden 2013 inventoinnissa. Koko laaja peltoalue kasvoi heinää tai oli viljelyksessä. Havaintoja ei voitu tehdä. Aluerajaus jätettiin entiselleen. Pakkalan ja siitä heti pohjoiseen olevan Alangon asuinpaikkojen laajuuden ja säilyneisyyden tutkiminen vaatii systemaattisen koekaivauksen.

Digikuvat: AKDG3220:1
 Karttaote: Peruskarttaote, mk 1:5000

Tutkimukset: *Mirja Miettinen 1971 inventointi*
 Löydöt: KM 18741
 inv 1971 kohde 40

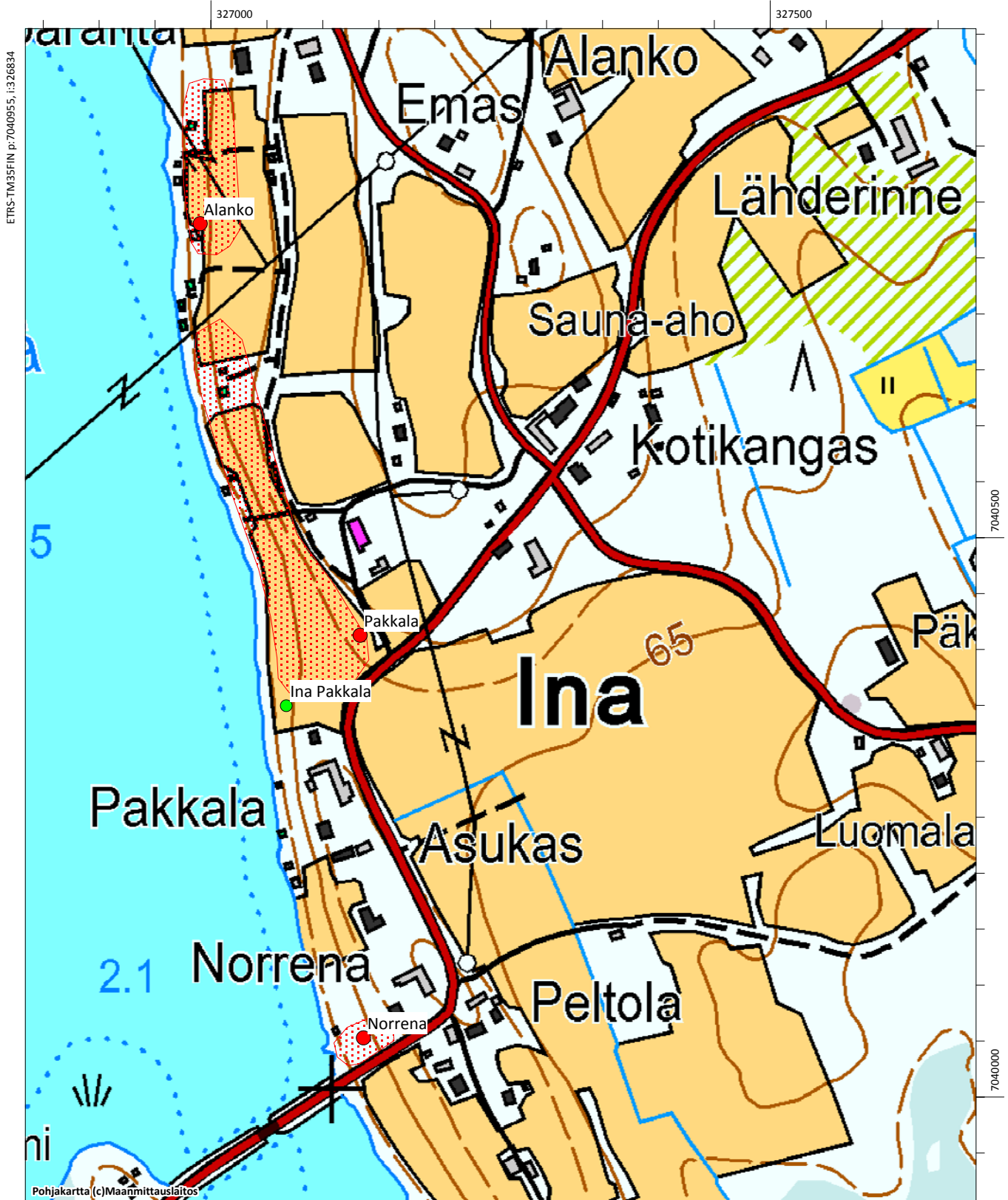
Evijärvi, Pakkala. Kivikautinen asuinpaikka pellolla: Kuvattu kaakosta. (AKDG3220:1)

Pakkala, 52010043, asuinpaikat, kivikautinen

Alanko, 52010046, asuinpaikat, kivikautinen

Norrena, 52010045, asuinpaikat, kivikautinen

Ina Pakkala, 52500012, mahdollinen muinaisjäännös, kyläpaikat, historiallinen

Paavonniemi, 52010044

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat
 Muinaisjäänösalatyyppi: ei määritelty
 Laji: kiinteä muinaisjäänös
 Ajoitus: kivikautinen
 Lukumäärä: 1
 Rauhoitusluokka: 2
 Peruskartta: 231406 Evijärvi
 ETRS-TM35FIN: P: 7041032 I: 326150 Z: 62 - 65
 Koordinaattiselite: keskikoordinaatti
 Etäisyystieto: Evijärven kirkosta 9 km koilliseen

Muinaisjäänösrekisterin kuvaus:

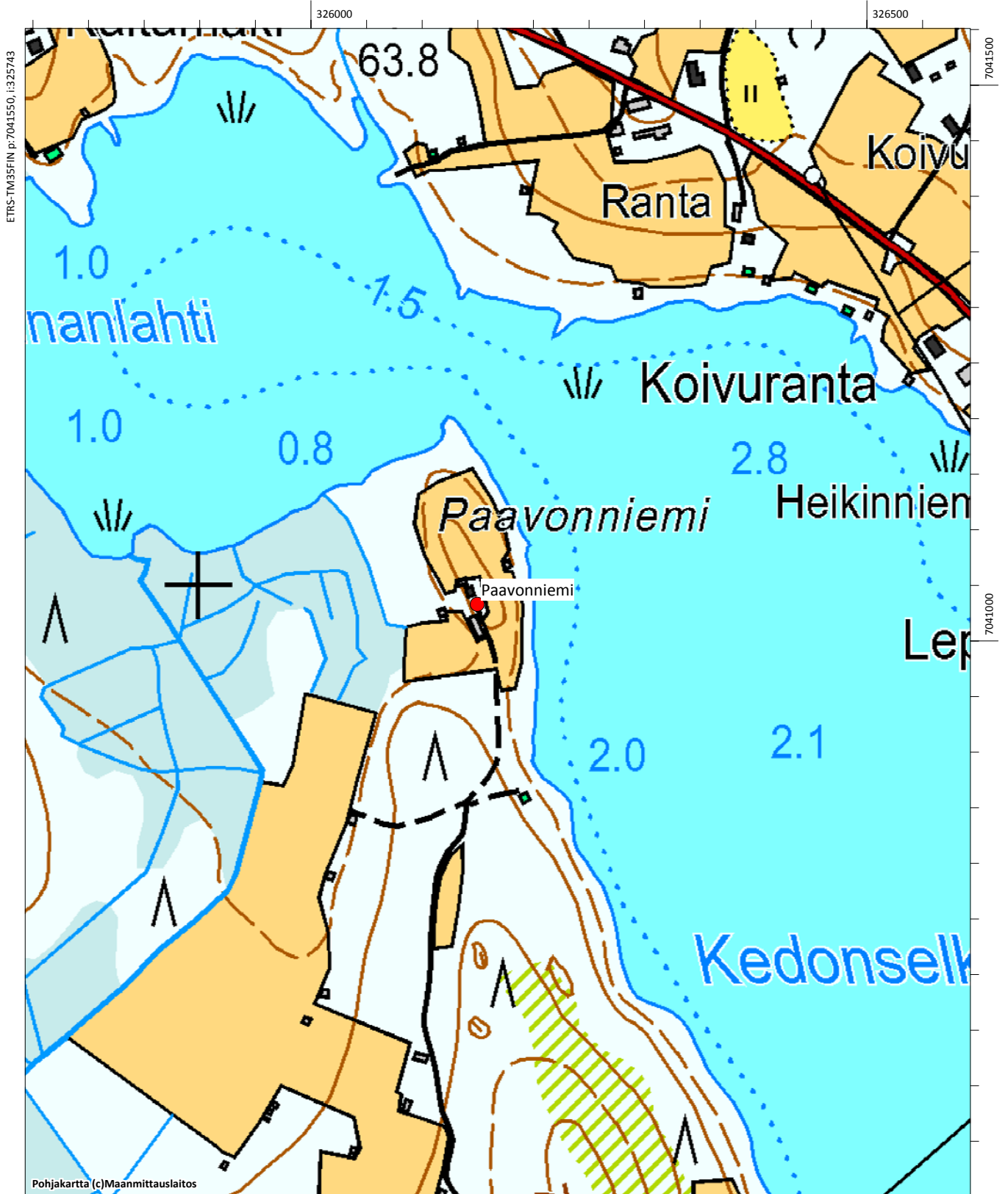
Asuinpaikka sijaitsee Evijärven pohjoispäässä, Inanlahden länsirannalla, Paavonniemen itärannalla. Paavonniemen rakennusten itä- ja alapuolella peltorinteellä 100 x 60 m alalla on löytynyt perunamaasta kvartseja vuoden 1971 inventoinnissa. Niemessä koekuopitettiin vuonna 2001, jolloin paikalle suunniteltiin kesämökkien rakentamista. Löydöt olivat vähäisiä ja eikä rakentamiselle todettu esteitä.

Inventointihavainnot:

Kohdetta ei tarkastettu vuoden 2013 inventoinnissa, koska se oli tutkittu vuonna 2011 ja todettu vähälöytöiseksi eikä rakentamiselle ollut estettä.

Digikuvat: -
 Karttaote: Peruskarttaote, mk 1:5000
 Tutkimukset: *Mirja Miettinen 1971 inventointi*
 Löydöt: KM 18742 kvartseja, piitä
 inv 1971 kohde 41
Simo Vanhatalo 2001 koekaivaus
 Löydöt: KM 33064:1-19
 Kohde määriteltiin löytöpaikaksi.

Paavonniemi, 52010044, löytöpaikat, kivikautinen

Norrena, 52010045

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat
 Muinaisjäänösosalatyyppi: ei määritelty
 Laji: kiinteä muinaisjäänös
 Ajoitus: kivikautinen
 Lukumäärä: 1
 Rauhoitusluokka: 2
 Peruskartta: 231406 Evijärvi
 ETRS-TM35FIN: P: 7040096 I: 326926 Z: 65
 Koordinaattiselite: keskikoordinaatti
 Etäisyystieto: Evijärven kirkosta 8,2 km koilliseen

Muinaisjäänösrekisterin kuvaus:

Asuinpaikka sijaitsee Evijärven pohjoispäässä, Inanlahden itärannalla, rinnepellolla maantiesillan koillispuolella. Hiekan ja soransekaisella rinnepellolla maantien pohjoispuolella rinteiden keskivaiheilla noin 30 metriä rannasta löytyi kvartseja. Isännän kertoman mukaan pellostä on joskus löytynyt reikäkivi, joka on joutunut hukkaan.

Asuinpaikka sijaitsee saman rinteiden eteläpäässä, jolla pohjoisempina ovat kohteet 52010043 ja 52010046.

Inventointihavainnot:

Kohde tarkastettiin vuoden 2013 inventoinnissa. Löytöalue oli täysin umpeenkasvanut. Vuoden 1971 havaintojen perusteella tehty aluerajaus säilytettiin.

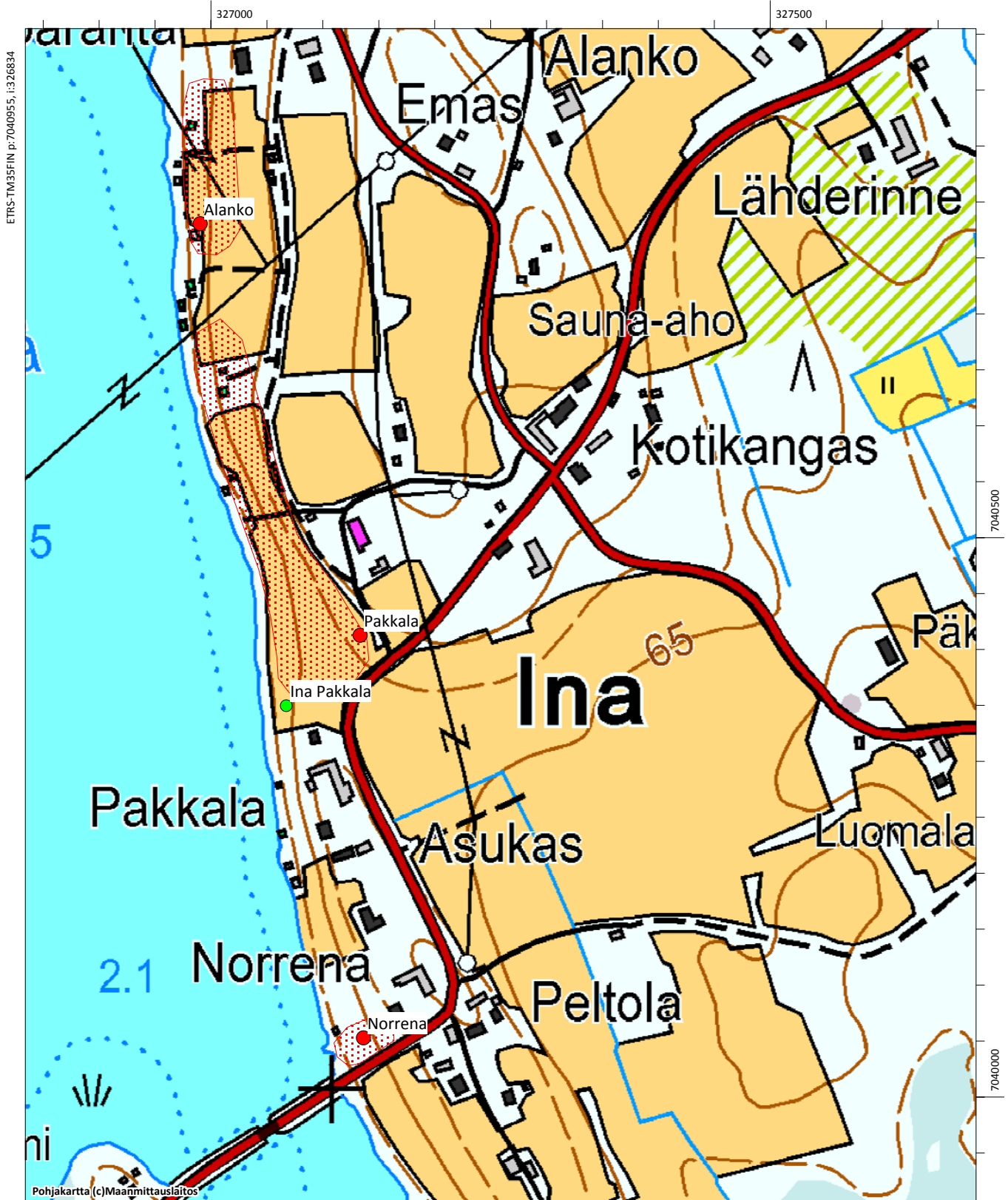
Digikuvat: -
 Karttaote: Peruskarttaote, mk 1:5000
 Tutkimukset: *Mirja Miettinen 1971 inventointi*
 Löydöt: KM 18743
 inv 1971 kohde 42

Pakkala, 52010043, asuinpaikat, kivikautinen

Alanko, 52010046, asuinpaikat, kivikautinen

Norrena, 52010045, asuinpaikat, kivikautinen

Ina Pakkala, 52500012, mahdollinen muinaisjäännös, kyläpaikat, historiallinen

Alanko, 52010046

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Muinaisjäännösalatyyppi: ei määritelty
Laji: kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus: kivikautinen
Lukumäärä: 1
Rauhoitusluokka: 2
Peruskartta: 231406 Evijärvi
ETRS-TM35FIN: P: 7040824 I: 326781 Z: 65
Koordinaattiselite: 180 m pitkän alueen eteläpää
Etäisyystieto: Evijärven kirkosta 8,9 km koilliseen

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:

Asuinpaikka sijaitsee Evijärven pohjoisosassa, Inanlahden Kedonselän itärannalla, Inan kylässä. Maasto on länteen laskevaa peltoa, josta löytyi kvartseja noin 180 m matkalta kahden tilan maalta. Paikka on samaa asuinpaikka-aluetta kuin 52010043 Pakkala vain 50 metriä samalla rinteellä etelämpänä.

Inventointihavainnot:

Kohde tarkastettiin vuoden 2013 inventoinnissa. Koko laaja peltoalue kasvoi heinää tai oli viljelyksessä. Havainnot ei voitu tehdä. Aluerajaus jätettiin entiselleen. Alangon ja siitä heti etelään olevan Pakkalan asuinpaikkojen laajuuden ja säilyneisyyden tutkiminen vaatii systemaattisen koekaivauksen.

Digikuvat: AKDG3202:1
Karttaote: Peruskarttaote, mk 1:5000
Tutkimukset: *Mirja Miettinen 1971 inventointi*
Löydöt: KM 18744:1-3 kvartseja
inv 1971 kohde 43

Evijärvi Alanko. Kivikautinen asuinpaikka pellolla. Kuvattu koillisesta. (AKDG3202:1)

Pakkala, 52010043, asuinpaikat, kivikautinen

Alanko, 52010046, asuinpaikat, kivikautinen

Norrena, 52010045, asuinpaikat, kivikautinen

Ina Pakkala, 52500012, mahdollinen muinaisjäännös, kyläpaikat, historiallinen

Joensuu 1, 52010048

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat
 Muinaisjäänösalatyyppi: ei määritelty
 Laji: kiinteä muinaisjäänös
 Ajoitus: kivikautinen
 Lukumäärä: 1
 Rauhoitusluokka: 2
 Peruskartta: 231406 Evijärvi
 ETRS-TM35FIN: P: 7038854 I: 320942 Z: 65 - 67
 Koordinaattiselite: keskikoordinaatti
 Etäisyystieto: Evijärven kirkosta 7 km luoteeseen

Muinaisjäänösrekisterin kuvaus:

Asuinpaikka sijaitsee Evijärven luoteispäässä, Joensuun lasku-uoman suulla, sen pohjoisrannalla. Maasto on lounaaseen laskeva peltorinne Joensuun talon eteläpuolella, maantien ja rannan välissä. Löytöalueen koko on 300 x 50 metriä, pääasiassa rinteen ala- ja keskiosassa. Kyseessä on todennäköisesti sama asuinpaikka-alue kohteiden 52010049 ja 52010050 kanssa, välissä on kapeita peitteisiä peltokaistaleita, joista löytöjä ei ole voinut havaita.

Inventointihavainnot:

Kohde tarkastettiin vuoden 2013 inventoinnissa. Asuinpaikat Joensuu 1–3 muodostavat yhtenäisen ketjun ja ne kaikki sijaitsevat pelloilla, jotka ovat viljelyksessä tai kesannolla. Niiden sijainti Moskuanvirran suussa on arkeologisesti mielenkiintoinen. Kohteiden laajuuden ja säilyneisyyden tutkiminen vaatii kuitenkin systemaattisen koekaivauksen.

Digikuvat: AKDG3208:1
 Karttaote: Peruskarttaote, mk 1:5000
 Tutkimukset: *Mirja Miettinen 1971 inventointi*
 Löydöt: KM 18747
 inv 1971 kohde 47
 KM 10345 (Reikäkivi)
 KM 12567 (Kivik. asp.l.)
 KM 18747 (Asuinpaikkalöytö)

Evijärvi, Joensuu 1. Kivikautinen asuinpaikka pellolla. Kuvattu kaakosta. (AKDG3208:1)

Joensuu 1, 52010048, asuinpaikat, kivikautinen

Joensuu 2, 52010049, asuinpaikat, kivikautinen

Joensuu 3, 52010050, asuinpaikat, kivikautinen

Joensuu 2, 52010049

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat
 Muinaisjäänösalatyyppi: ei määritelty
 Laji: kiinteä muinaisjäänös
 Ajoitus: kivikautinen
 Lukumäärä: 1
 Rauhoitusluokka: 2
 Peruskartta: 231406 Evijärvi
 ETRS-TM35FIN: P: 7038966 I: 320687 Z: 65
 Koordinaattiselite: keskikoordinaatti
 Etäisyystieto: Evijärven kirkosta 7 km luoteeseen

Muinaisjäänösrekisterin kuvaus:

Asuinpaikka sijaitsee Evijärven lasku-uoman pohjoisrannalla, Kaarenhaarassa, rinnepellolla Kivirannan rakennusten länsipuolella. Löytöjä poimittiin erityisesti pellon alaosasta läheltä rantaa, löytöalueen koko on 200 x 60 metriä. Asuinpaikka on luultavasti jatkoa kohteelle Joensuu 1 (52010048). Meinanderin vuonna 1950 poimimat löydöt Joensuun rantapellosta ovat löytötietojen mukaan osaksi talon kaakkoispuolelta, mahdollisesti osaksi tältä löytöalueelta.

Inventointihavainnot:

Kohde tarkastettiin vuoden 2013 inventoinnissa. Asuinpaikat Joensuu 1–3 muodostavat yhtenäisen ketjun ja ne kaikki sijaitsevat pelloilla, jotka ovat viljelyksessä tai kesannolla. Niiden sijainti Moskuanvirran suussa on arkeologisesti mielenkiintoinen. Kohteiden laajuuden ja säilyneisyyden tutkiminen vaatii kuitenkin systemaattisen koekaivauksen.

Digikuvat: AKDG3209:1
 Karttaote: Peruskarttaote, mk 1:5000, ks. sivu 60
 Tutkimukset: *C.F. Meinander 1950 tarkastus*
 Löydöt: KM 12567 asbestiker., kivies. katk., piitä
Mirja Miettinen 1971 inventointi
 Löydöt: KM 18748
 inv 1971 kohde 48

Evijärvi, Joensuu 2. Kivikautinen asuinpaikka pellolla. Kuvattu luoteesta. (AKDG3209:1)

Joensuu 3, 52010050

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat
 Muinaisjäänösalatyyppi: ei määritelty
 Laji: kiinteä muinaisjäänös
 Ajoitus: kivikautinen
 Lukumäärä: 1
 Rauhoitusluokka: 2
 Peruskartta: 231406 Evijärvi
 ETRS-TM35FIN: P: 7038994 I: 320528 Z: 62 - 65
 Koordinaattiselite: keskikoordinaatti
 Etäisyystieto: Evijärven kirkosta runsaat 7 km luoteeseen

Muinaisjäänösrekisterin kuvaus:

Asuinpaikka sijaitsee Evijärven laskuojan suulla, viljelysmaalla Kaarteen talosta länteen, maantien ja rannan välillä. Loivasti kohti jokea viettävän hiekkapellon löytöalue on 60 x 20 metriä. Kohde saattaa olla samaa asuinpaikka-aluetta sen itäpuolisen Joensuu 2:n kanssa.

Kohteesta on käytetty nimeä Joensuu 3/Kaarre.

Inventointihavainnot:

Kohde tarkastettiin vuoden 2013 inventoinnissa. Asuinpaikat Joensuu 1–3 muodostavat yhtenäisen ketjun ja ne kaikki sijaitsevat pelloilla, jotka ovat viljelyksessä tai kesannolla. Niiden sijainti Moskuanvirran suussa on arkeologisesti mielenkiintoinen. Kohteiden laajuuden ja säilyneisyyden tutkiminen vaatii kuitenkin systemaattisen koekaivauksen.

Digikuvat: AKDG3210:1
 Karttaote: Peruskarttaote, mk 1:5000, ks s. 60
 Tutkimukset: *Mirja Miettinen 1971 inventointi*
 Löydöt: KM 18749
 inv 1971 kohde 49

Evijärvi, Joensuu 3. Kivikautinen asuinpaikka pellolla. Kuvattu lännestä. (AKDG3210:1)

Puotinen, 52010062

Muinaisjäänöstyyppi: kivrakenteet
 Muinaisjäänösaltyyppi: rakkakuopat
 Laji: kiinteä muinaisjäänös
 Ajoitus: ajoittamaton
 Lukumäärä: 1
 Rauhoitusluokka: 3
 Peruskartta: 231403 Kerttuanjärvi
 ETRS-TM35FIN: P: 7037399 I: 319102 Z: 80
 Koordinaattiselite: keskikoordinaatti?
 Etäisyystieto: Evijärven kirkosta 7 km luoteeseen

Muinaisjäänösrekisterin kuvaus:

Kivikko sijaitsee Evijärven Puotilahden länsirannan tuntumassa, kankaan kaakkoispäässä. Noin 30-40 x 25 m laajassa luonnonkivikossa on useita kuoppia, osa syviä. Paikalta on mahdollisesti viety rakennuskiviä ja niiden alta soraa joskus vuosisadan vaihteessa tai ennen sitä. Osa saattaa olla ns. rakkakuoppia. Paikkaa kutsutaan myös "lapinkirkoksi".

Inventointihavainnot:

Kohde tarkastettiin vuoden 2013 inventoinnissa. Varsinaisesta muinaisjäänöksestä ei ole kyse, vaan kivikkoon on kaivettu kuoppia, joiden koko ja muoto eivät kovin hyvin hahmotu kasvillisuuden alta. Paikalla kasvaa mäntymetsää ja hieman vesakkoa. Kohde on aivan omakotitalon tuntumassa. Kyseessä on lähinnä tarinapaikka, johon lapinkirkko –nimityskin viittaa.

Parikymmentä metriä kivikon länsipuolella on tervahauta, jonka paikkatiedot vietiin myös muinaisjäänösrekisteriin inventoinnin yhteydessä. Tervahauta on aivan tieltä nousevan penkan päällä.

Digikuvat: AKDG3223:1–2
 Karttaote: Peruskarttaote, mk 1:5000
 Tutkimukset: *Mirja Miettinen 1974 inventointi*
 inv 1974 kohde 62

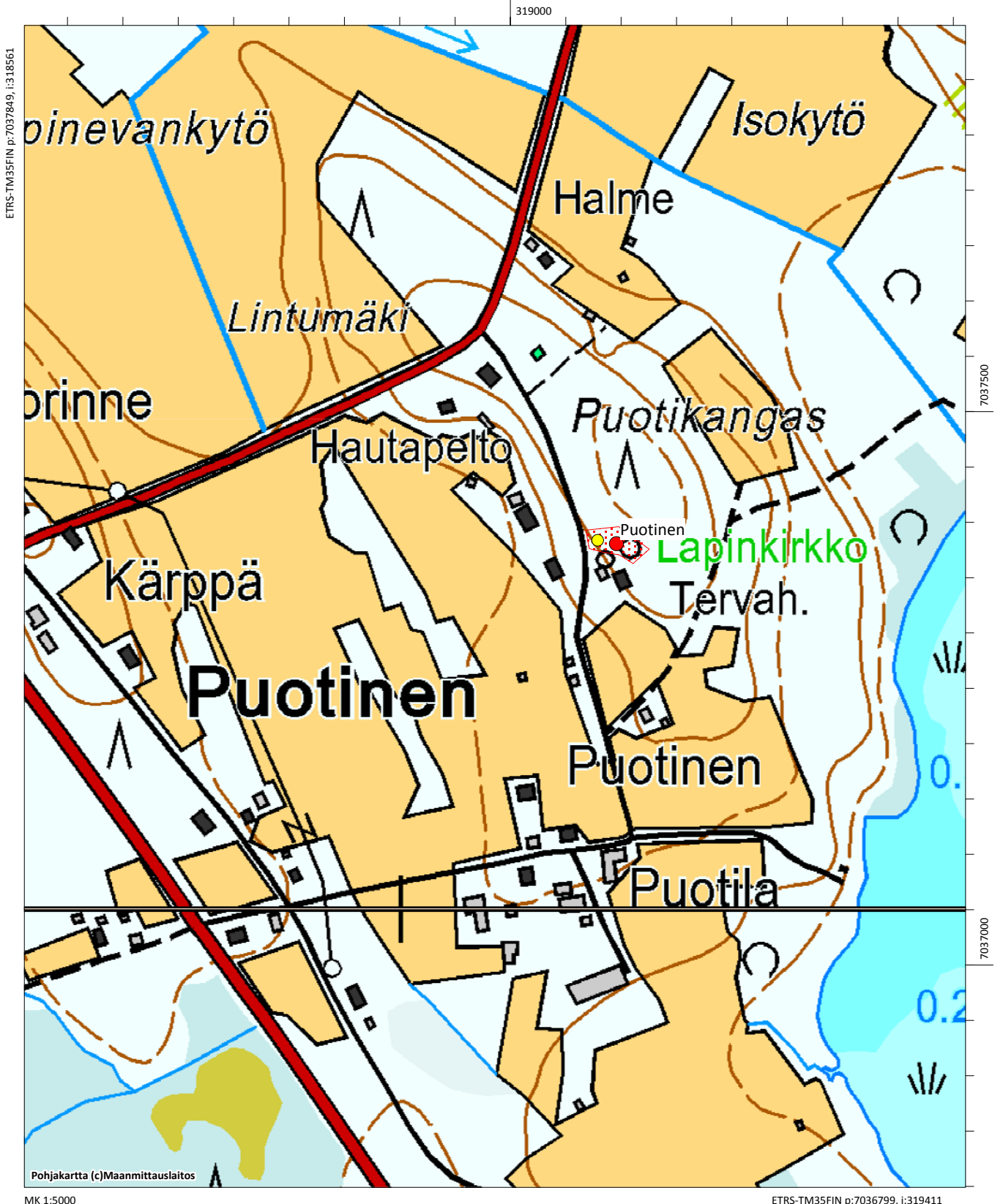

Evijärvi, Puotinen. Lapinkirkon kivikko. Kuvattu pohjoisesta. (AKDG3223:1)

Evijärvi, Puotinen. Tervahauta Lapinkirkon länsipuolella. Kuvattu idästä. (AKDG3223:2)

Puotinen, 52010062, kivirakenteet, rakkakuopat, ajoittamaton kohteessa myös tervahauta

Särkijärvi Nissi, 52500004

Muinaisjäänöstyyppi: työ- ja valmistuspaikat
Muinaisjäänösosalatyyppi: tuulimyllyt
Laji: mahdollinen muinaisjäänös
Ajoitus: historiallinen
Lukumäärä: 1
Rauhoitusluokka: ei määritelty
Peruskartta: 231406 Evijärvi
ETRS-TM35FIN: P: 7034928 I: 326544 Z:
Koordinaattiselite: arvio
Etäisyystieto: Evijärven kirkosta 4 km itäkoilliseen

Muinaisjäänösrekisterin kuvaus:

Kohde sijaitsee Evijärven itärannalla, Nissinkankaan niemen pohjoisosassa. Mäkelän talon itäpuolella, saunan takana rannassa on kiviröykkiö, joka on ilmeisesti vanhan tuulimyllyn perusta.

Lähellä on myös kivikautinen asuinpaikka (Nissi 52010033).

Inventointihavainnot:

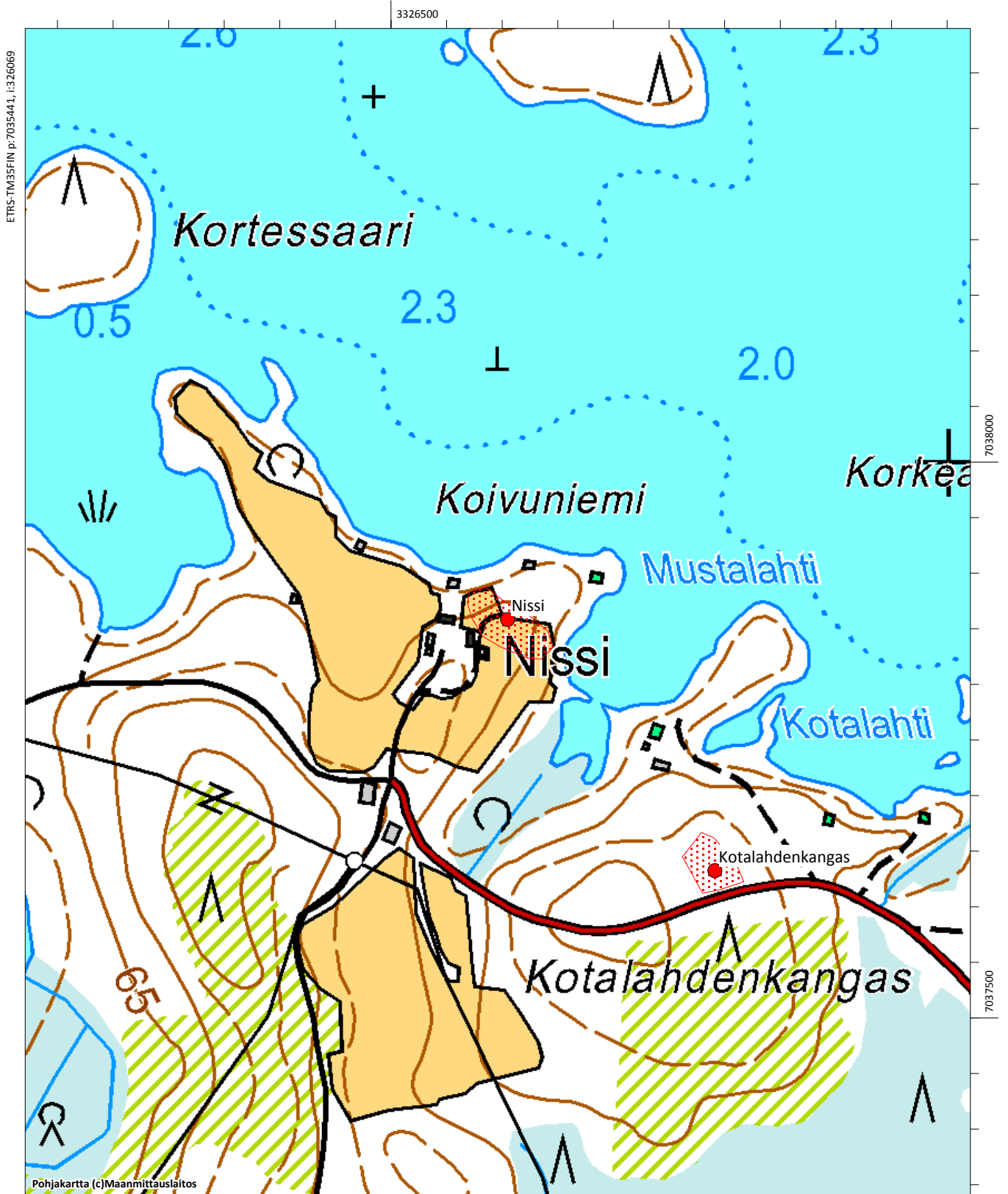
Kohde tarkastettiin vuoden 2013 inventoinnissa, mutta kiviröykkiötä ei löydetty. Koordinaattipiste on edelleen sama, minkä Mirja Miettinen on merkinnyt vuoden 1971 inventointiin

Digikuvat: -
Karttaote: Peruskarttaote, 1:5000
Tutkimukset: *Mirja Miettinen 1971 inventointi*
inv 1971 kohde 29

Nissi, 52010033, asuinpaikat, kivikautinen

Kotalahdenkangas, 1000022497, asuinpaikat, kivikautinen

ETRS-TM35FIN p:7035441, i:326069

7038000

7037500

Ina Pakkala, 52500012

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat
Muinaisjäänösalatyyppi: kylänpaikat
Laji: mahdollinen muinaisjäänös
Ajoitus: historiallinen
Lukumäärä: 1
Rauhoitusluokka: ei määritelty
Peruskartta: 231406 Evijärvi
ETRS-TM35FIN: P: 7040393 I: 326858 Z:
Koordinaattiselite: Koordinaatit määritetty peruskartalta kuvauksen perusteella.
Etäisyystieto: Evijärven kirkosta 8,4 pohjoiskoilliseen

Muinaisjäänösrekisterin kuvaus:

Pakkalan talon pohjoispuolelta keskeltä peltoaluetta on löydetty kivipaadella suljettu kaivo.

Pakkalasta pohjoiseen vievän entisen kylänraitin (nyk. viljelystien) varrella, rinteen yläosassa on näkyvissä Inan vanhan kylän kiviaitoja, rakennusten jäännöksiä ym. Kohteen lähellä on myös kivikautinen asuinpaikka (Pakkala 52 010 043).

Inventointihavainnot:

Kohde tarkastettiin vuonna 2013. Inan alue koostuu rakennetusta ympäristöstä ja pelloista. Merkkejä vanhasta historiallisesta asutuksesta voi olla löydettävissä, mutta viljelyksessä olevat pellot estivät esim. kaivon etsimisen. On vaikea arvioida, onko missään jäljellä merkkejä 1500-luvun tai varhaisemman keskiajan asutuksesta, koska aluetta on muokattu voimakkaasti satoja vuosia kestäneen asutus- ja viljelyhistorian aikana. Inventoinnissa havaittiin yksi kivijalka hieman nykyisen kylä talon pohjoispuolella. Kivijalan iästä ei ole varmaa tietoa, se on luultavasti 1800-luvulla rakennetun rakennuksen. Kohteen koordinaattipiste ei osoita varsinaista rakennetta vaan viittaa vain keskiaikaisen asutuksen summittaiseen sijaintiin. Inan kylä edustaa kokonaisuudessaan historiallista kerrostuneisuutta, mutta selkeitä arkeologisia suojelukohteita sieltä ei voitu inventoinnissa erottaa.

Digikuvat: AKDG3206:1
Karttaote: s. , mk 1:5000
Tutkimukset: *M. Miettinen 1971 inventointi*

Evijärvi Ina Pakkala. Talon kivijalka vanhan tieuran vieressä pellon laidassa. Kuvattu etelästä. (AKDG3206:1)

Pakkala, 52010043, asuinpaikat, kivikautinen

Alanko, 52010046, asuinpaikat, kivikautinen

Norrena, 52010045, asuinpaikat, kivikautinen

Ina Pakkala, 52500012, mahdollinen muinaisjäännös, kyläpaikat, historiallinen

Ina Latoniemi, 52500014

Muinaisjäännöstyyppi: kivrakenteet
Muinaisjäännösosalatyyppi: röykkiöt
Laji: mahdollinen muinaisjäännös
Ajoitus: historiallinen
Lukumäärä: -
Rauhoitusluokka: ei määritelty
Peruskartta: 231406 Evijärvi
ETRS-TM35FIN: P: 7037681 I: 325513 Z:
Koordinaattiselite: Latoniemen korkein kohta
Etäisyystieto: Evijärven kirkosta 5,5 km koilliseen

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:

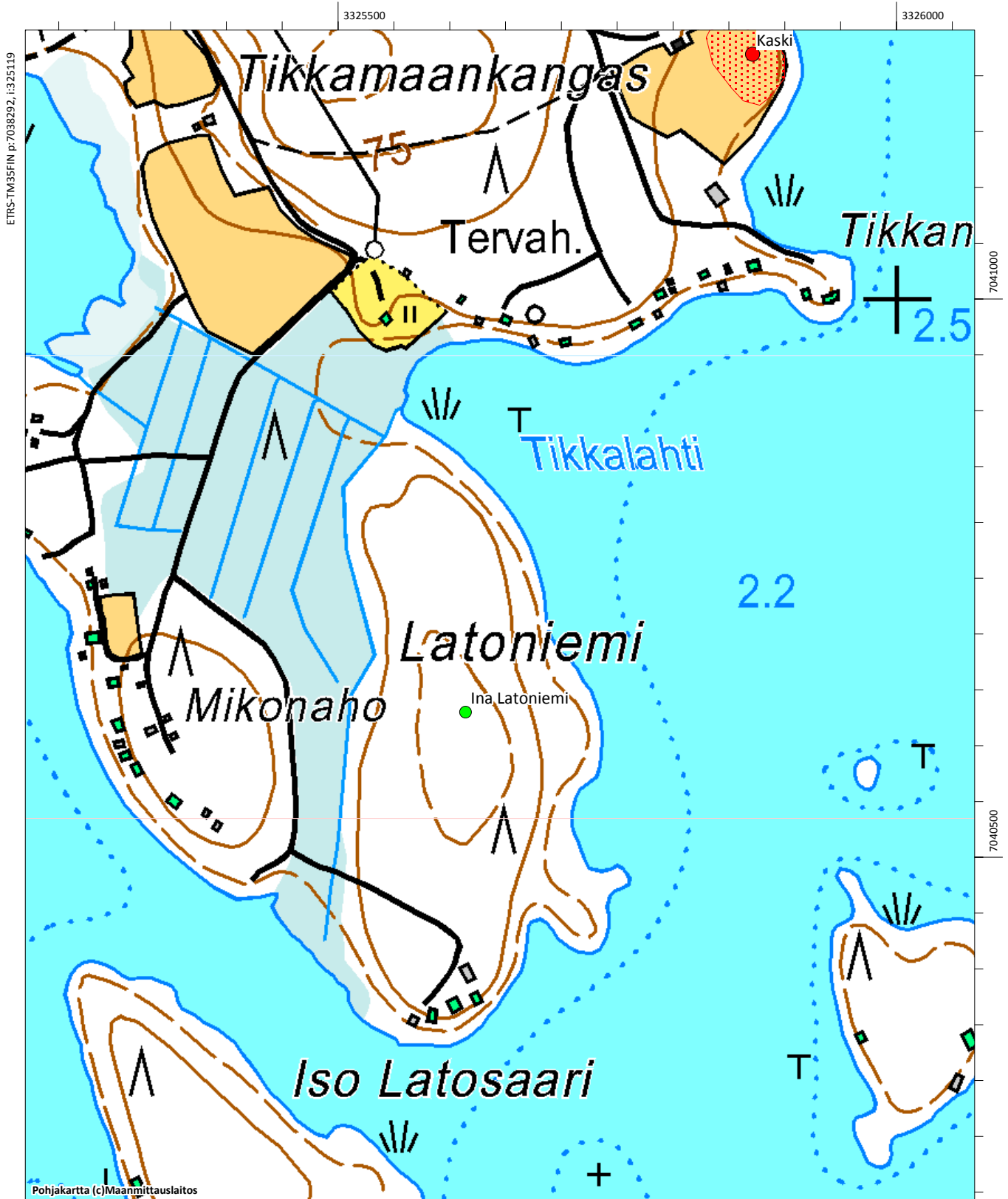
Evijärveen pohjoisesta pistävässä Latoniemessä, V. Joutsenon maalla rantapellon yläreunassa on ollut kivikasoja, joita kaivettaessa (Fellman 1800-I ?) on löydetty luita. Niemen länsilaidalla on kivikautinen asuinpaikka (Kaski 52 010 037).

Inventointihavainnot:

Kohde tarkastettiin vuoden 2013 inventoinnissa. Röykkiöitä ei alueelta löydetty, mutta sijaintitiedot ovat epämääräiset ja ne voivat olla muuallakin laajassa niemessä. Koordinaattipiste on edelleen vuoden 1971 inventointikertomuksen mukainen.

Digikuvat: -
Karttaote: Peruskarttaote, mk 1:5000
Tutkimukset: *Mirja Miettinen 1971 inventointi*
Kohdetta ei tarkastettu vuoden 1971 inventoinnin yhteydessä.

Ina Latoniemi, 52500014, mahdollinen muinaisjäännös, kivirakenteet/röykkiöt

Evijärvi Ruumissaari, 52500030

Muinaisjäänöstyyppi: hautapaikat
Muinaisjäänösalatyyppi: hautasaaret
Laji: mahdollinen muinaisjäänös
Ajoitus: historiallinen
Lukumäärä: 1
Rauhoitusluokka: ei määritelty
Peruskartta: 231406 Evijärvi
ETRS-TM35FIN: P: 7033820 I: 324660 Z:
Koordinaattiselite: Ruumissaaren keskikoordinaatit
Etäisyystieto: Evijärven kirkosta 1,6 km koilliseen

Muinaisjäänösrekisterin kuvaus:

Hannulan talon mailla, n. 1 km Hannulan rannasta Evijärvessä on Ruumissaari, josta on löydetty ruumiita (luita?) hiekanotossa 1900-luvun alussa. Ruumiit haudattiin takaisin, mutta Heikel korjasi talteen pääkallon v. 1901. Saari on ollut vakinaisena hautausmaana vuoteen 1637 eli Lappajärven kappeliseurakunnan perustamiseen asti. Saari mainitaan jo 1766 Pietarsaaren pitäjän historiaa koskevassa H. K. Aspegrenin väitöskirjassa, jossa sitä sanotaan koko Järviseudun yhteiseksi hautausmaaksi. 1830-luvulla saari osoitettiin Evijärven kolerahautausmaaksi. Saari on tasoitettu ja siistitty, ja siellä on muistokivi.

Inventointihavainnot:

Kohdetta ei tarkastettu vuoden 2013 inventoinnissa.

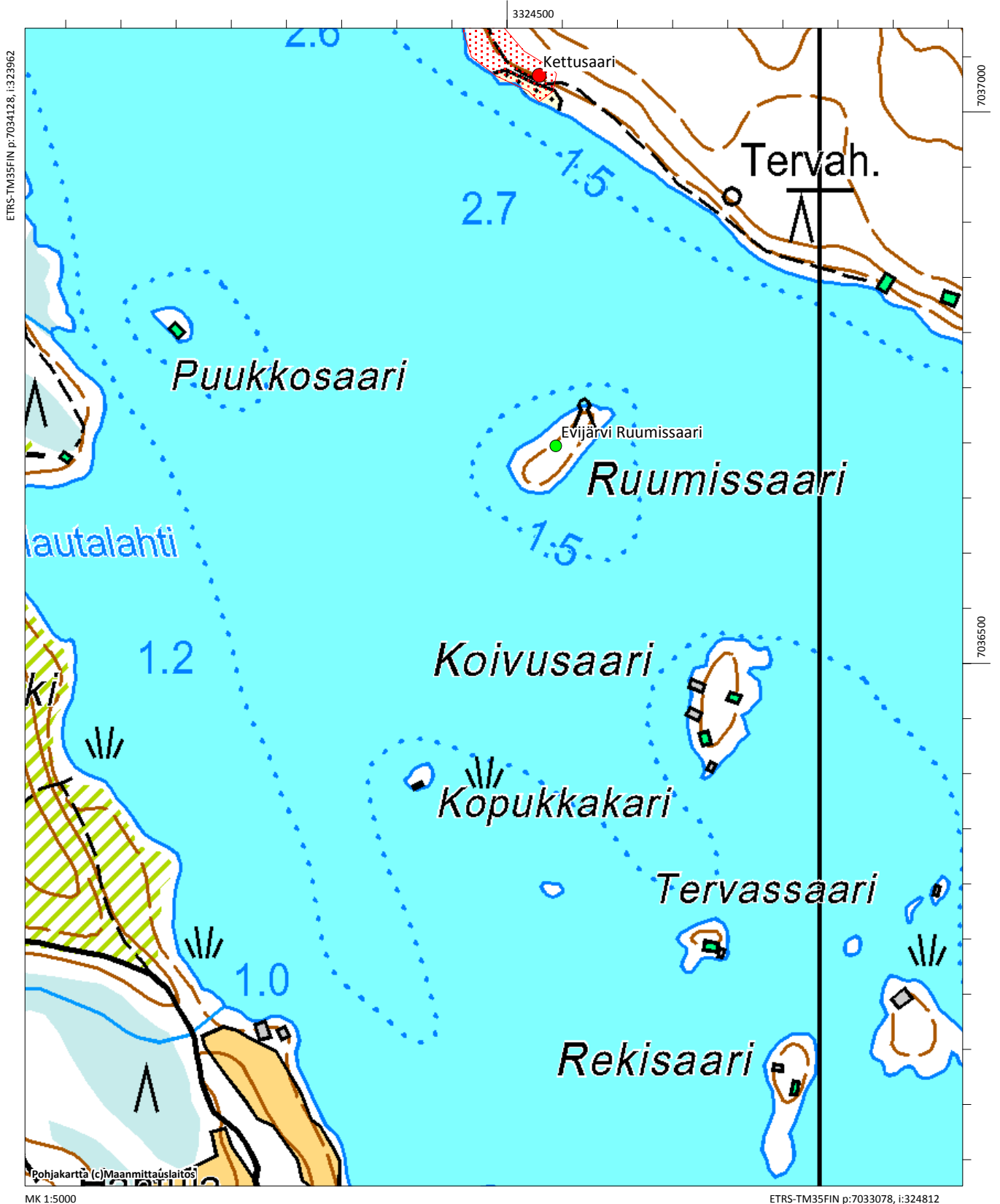
Digikuvat:

Karttaote:

Tutkimukset:

A. O. Heikel 1901 ei määritelty

Evijärvi Ruumissaari, 52500030, mahdollinen muinaisjäänös, hautapaikat/hautasaaret

Evijärvi Kettusaari, 52500039

Muinaisjäännöstyyppi: kultti- ja tarinapaikat
Muinaisjäännösosalatyyppi: tarinapaikat
Laji: mahdollinen muinaisjäännös
Ajoitus: historiallinen
Lukumäärä: 1
Rauhoitusluokka: ei määritelty
Peruskartta: 231406 Evijärvi
ETRS-TM35FIN: P: 7035312 I: 324827 Z:
Koordinaattiselite: Kettusaaren keskikoordinaatit
Etäisyystieto: Evijärven kirkosta 3 km pohjoiskoilliseen

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:

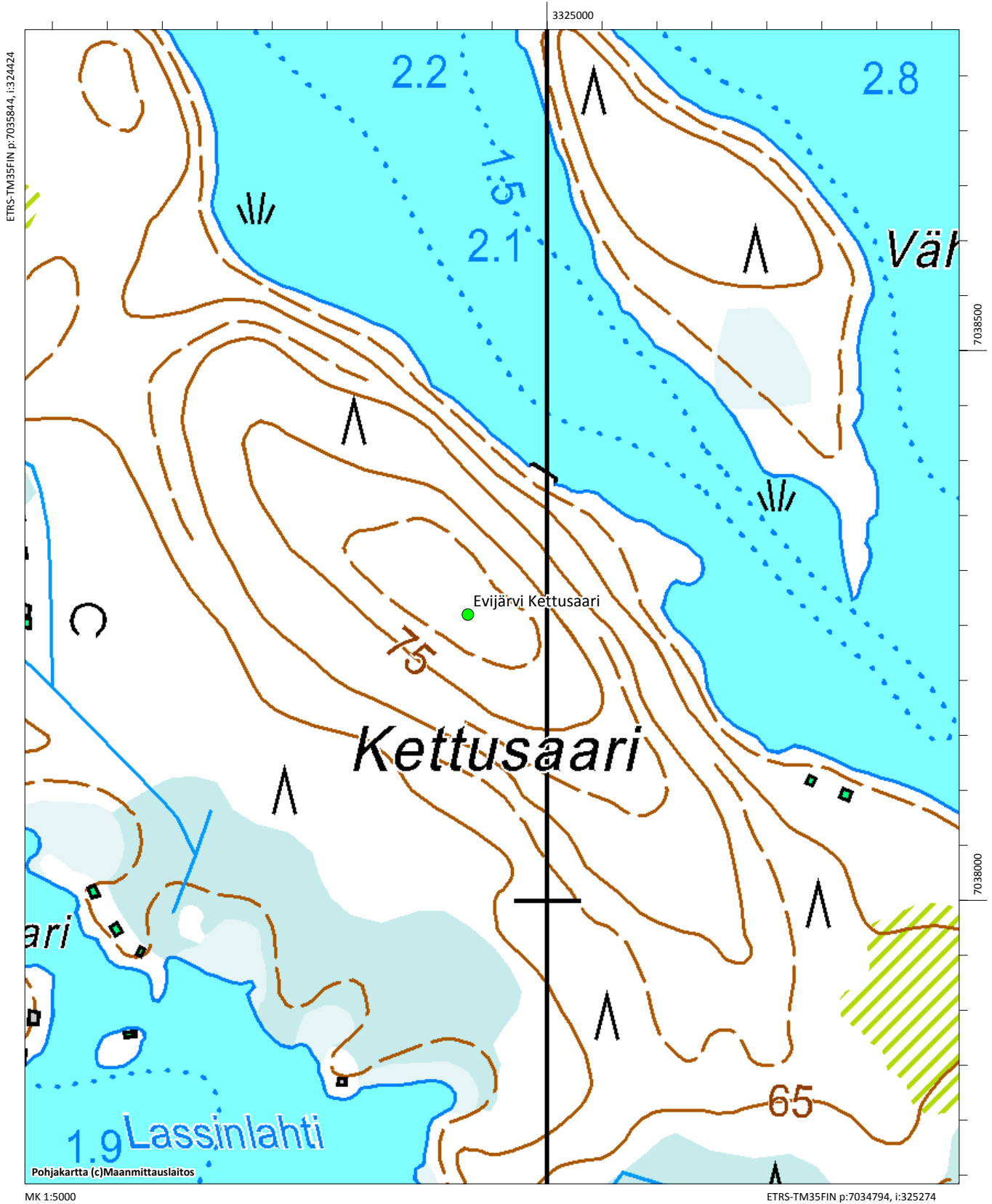
Kettusaarella on "lapinhauta", jonka koko on 2 x 1 x 0,5 m ja sivut haudan tapaisesti kivistä ladotut nurmikkotantereelle. Samassa saarella kerrotaan olevan useampiakin saman tyyppisiä hautoja (Koski 1894:37).

Inventointihavainnot:

Vuoden 2013 inventoinnissa Kettusaarta käytiin läpi, mutta hautaa ei havaittu. Paikantamiseen tarvitaan hieman tarkemmat tiedot. Muinaisjäännösrekisterin piste osoittaa keskelle saarta, mutta ei siis mihinkään rakenteeseen. Pistein sijainnilla ei ole mitään suojelullista merkitystä.

Digikuvat: -
Karttaote: Peruskarttaote, mk 1:5000
Tutkimukset: -

Evijärvi Kettusaari, 52500039, mahdollinen muinaisjäännös, kulttipaikat- ja tarinapaikat

Hautaketo 2, 1000022491

Muinaisjäännöstyyppi: työ- ja valmistuspaikat
Muinaisjäännösosalatyyppi: tervahaudat
Laji: kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus: historiallinen
Lukumäärä: 1
Rauhoitusluokka: 2
Peruskartta: 231406 Evijärvi
ETRS-TM35FIN: P: 7039588 I: 325386 Z: 70
Koordinaattiselite: Tervahaudan gps-koordinaatit
Etäisyystieto: Evijärven kirkosta 7,5 km koilliseen

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:

Vuoden 2013 inventoinnissa löytynyt kohde, ei aiempaa kuvausta.

Inventointihavainnot:

Kohde sijaitsee Evijärven länsipuolella, Rannantiestä 160 metriä länteen. Hautakedon tilan rakennukset jäävät tervahaudan itäpuolelle. Hauta on merkitty peruskarttaan, se on halkaisijaltaan noin 10 metriä ja sijaitsee aivan tilatien vieressä. Haudan pohjoisosa on kulunut ja nokista maata ja hiiltä on näkyvissä muutaman neliömetrin alueella. Haudassa kasvaa varttunutta kuusikkoa.

Noin 100 metriä itään sijaitsee Hautakedon kivikautinen asuinpaikka.

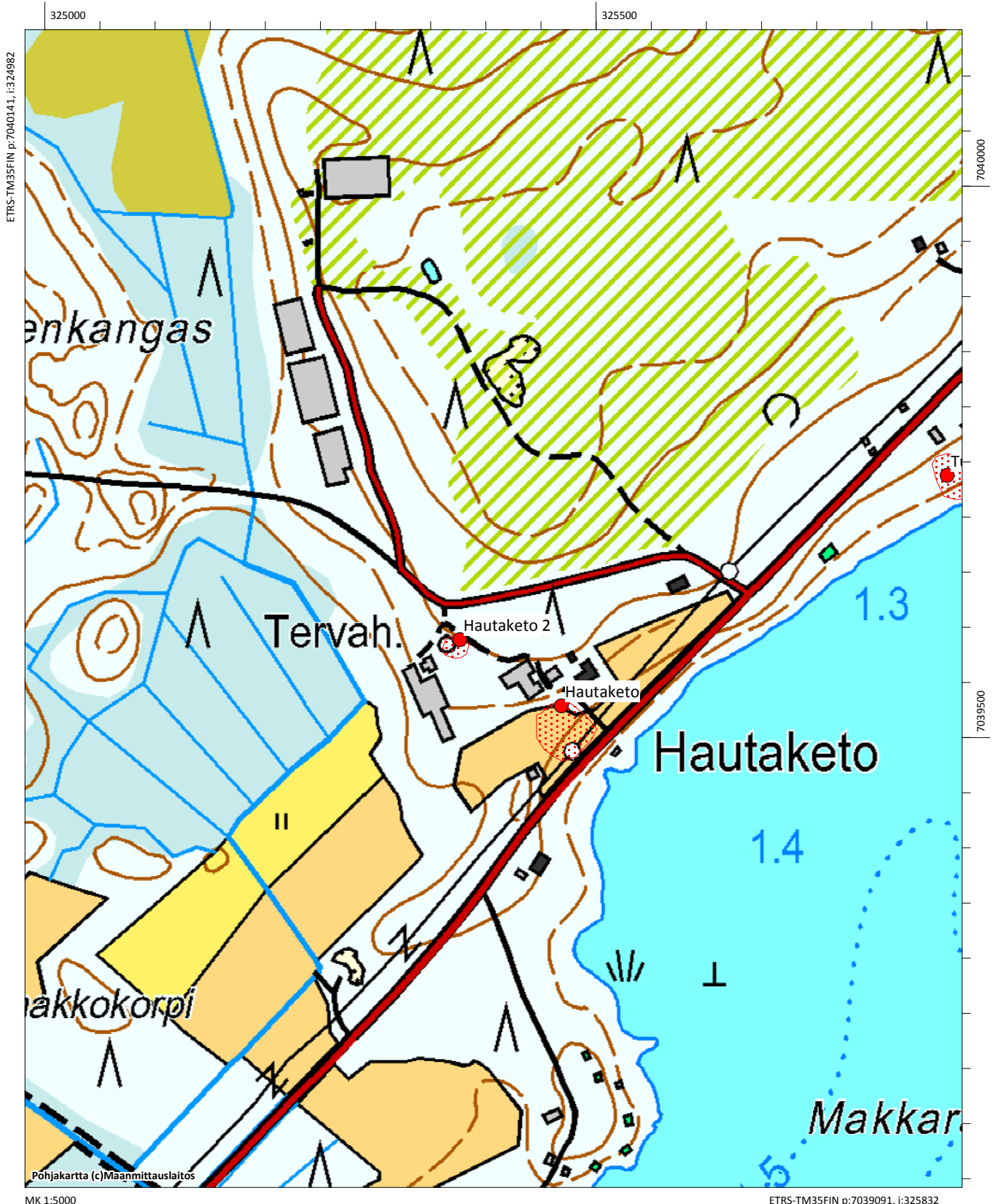
Digikuvat: AKDG3204:1
Karttaote: Peruskarttaote, mk 1:5000
Tutkimukset: -

Evijärvi Hautaketo 2. Tervahauta kuvattuna pohjoisesta. (AKDG3204:1)

Hautaketo, 52010038, asuinpaikat, kivikautinen

Hautaketo 2, 1000022491, työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Hautasaari, 1000022492

Muinaisjäännöstyyppi: työ- ja valmistuspaikat
Muinaisjäännösalatyyppi: tervahaudat
Laji: kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus: historiallinen
Lukumäärä: 2
Rauhoitusluokka: 2
Peruskartta: 231406 Evijärvi
ETRS-TM35FIN: P: 7035394 I: 323592 Z: 67
Koordinaattiselite: Tervahaudan gps-koordinaatit
Etäisyystieto: Evijärven kirkosta 3 km pohjoiskoilliseen

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:

Vuoden 2013 inventoinnissa löytynyt kohde, ei aiempaa kuvausta.

Inventointihavainnot:

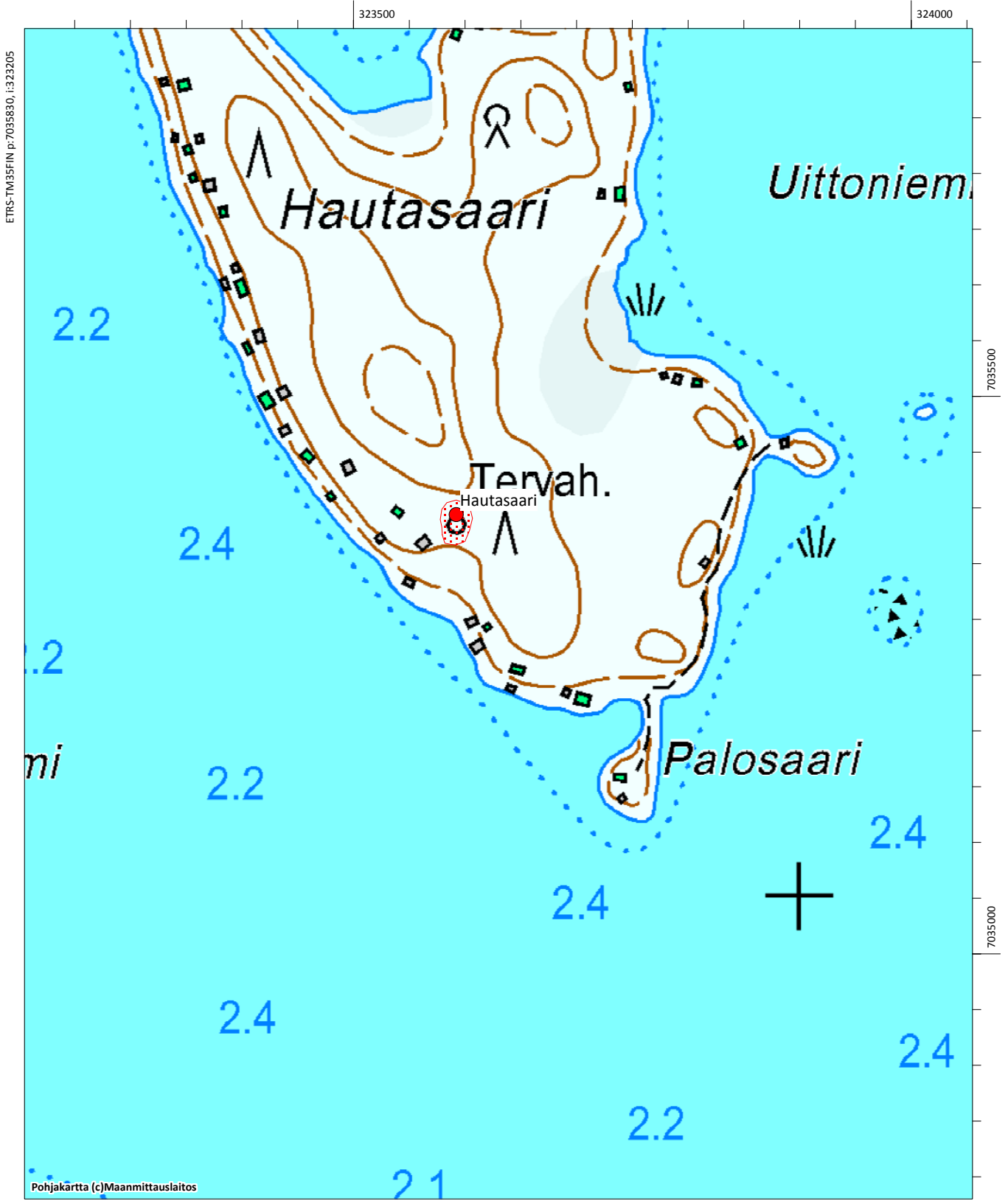
Kohde sijaitsee Evijärven Hautasaarella. Tervahauta on merkitty myös peruskarttaan. Kohteessa on vierekkäin kaksi tervahautaa. Isomman halkaisija on noin 15 metriä, vallin päältä mitattuna. Kymmenen metriä edellisestä etelään on toinen selvästi pienempi hauta, jonka halkaisija on noin seitsemän metriä. Puusto hautojen kohdalla on vanhaa sekametsää, maastotyyppi kosteaa kangasmaastoa. Maaperä on hiekkaista moreenia. Kohde rekisteröitiin vuoden 2013 inventoinnissa.

Digikuvat: AKDG3205:1
Karttaote: Peruskarttaote, mk 1:5000
Tutkimukset: -

Evijärvi Hautasaari. Kaksi tervahautaa vierekkäin. Etualalla pienempi ja taustalla suurempi. Kuvattu. etelästä. (AKDG3205:1)

Hautasaari, 1000022492, työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Kaivoslahti, 1000022493

Muinaisjäännöstyyppi: työ- ja valmistuspaikat
Muinaisjäännösosalatyyppi: tervahaudat
Laji: kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus: historiallinen
Lukumäärä: 1
Rauhoitusluokka: 2
Peruskartta: 231406 Evijärvi
ETRS-TM35FIN: P: 7038594 I: 324972 Z: 67
Koordinaattiselite: Tervahaudan gps-koordinaatit
Etäisyystieto: Evijärven kirkosta 6,3 km pohjoiseen

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:

Vuoden 2013 inventoinnissa löytynyt kohde, ei aiempaa kuvausta.

Inventointihavainnot:

Kohde sijaitsee Evijärven länsirannalla, Kaivoslahden pohjoisosassa, rantatörmässä. Tervahauta on merkitty peruskarttaan. Hauta on aivan kesämökin vieressä. Maaperä on hiekkaa ja haudassa kasvaa tiheä nuori kuusikko. Kohde rekisteröitiin vuoden 2013 inventoinnissa.

Digikuvat: AKDG3211:1
Karttaote: Peruskarttaote, mk 1:5000
Tutkimukset: -

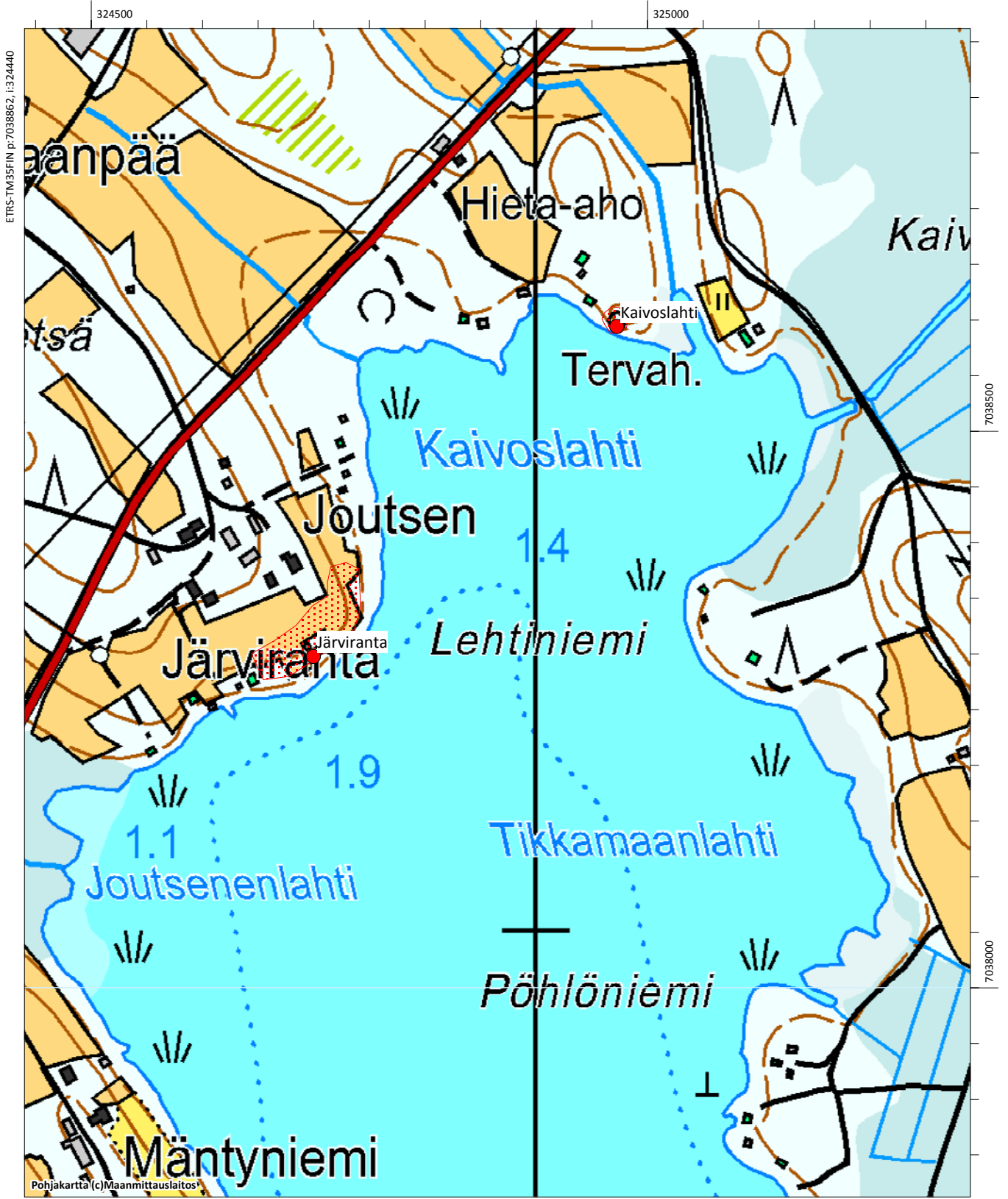
Kaivoslahti. Tervahauta rantatörmässä mökin pihalla. Kuvattu idästä. (AKDG3211:1)

Evijärvi,

Järviranta, 52010036, asuinpaikat, kivikautinen

Kaivoslahti, 1000022493, työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Kettusaari 2, 1000022494

Muinaisjäänöstyyppi: työ- ja valmistuspaikat
Muinaisjäänösalatyyppi: kaskiröykkiöt
Laji: kiinteä muinaisjäänös
Ajoitus: historiallinen
Lukumäärä: 10
Rauhoitusluokka: 2
Peruskartta: 231406 Evijärvi
ETRS-TM35FIN: P: 7035767 I: 324246 Z: 65
Koordinaattiselite: Kaskisaunan gps-koordinaatit
Etäisyystieto: Evijärven kirkosta 3,5 km pohjoiseen

Muinaisjäänösrekisterin kuvaus:

Vuoden 2013 inventoinnissa löytynyt kohde, ei aiempaa kuvausta.

Inventointihavainnot:

Kohde sijaitsee Kettusaaren pohjoisosassa, Uittoniemen itäpuolella. Tiheässä kuusikossa on ainakin kahdeksan pientä, mutta selvää kaskiröykkiötä, raivatuista kivistä koostuvaa aitaa tai vallia ja ilmeisesti kaskenpolttajien saunan kivijalka, kooltaan noin 4x4 metriä. Edellä mainittu valli on noin 20 metriä pitkä, noin metrin leveä ja alle puoli metriä korkea.

Maaperä kairattaessa havaittiin nokikerros heti turpeen alla, mikä myös viittaa kaskiviljelyyn.

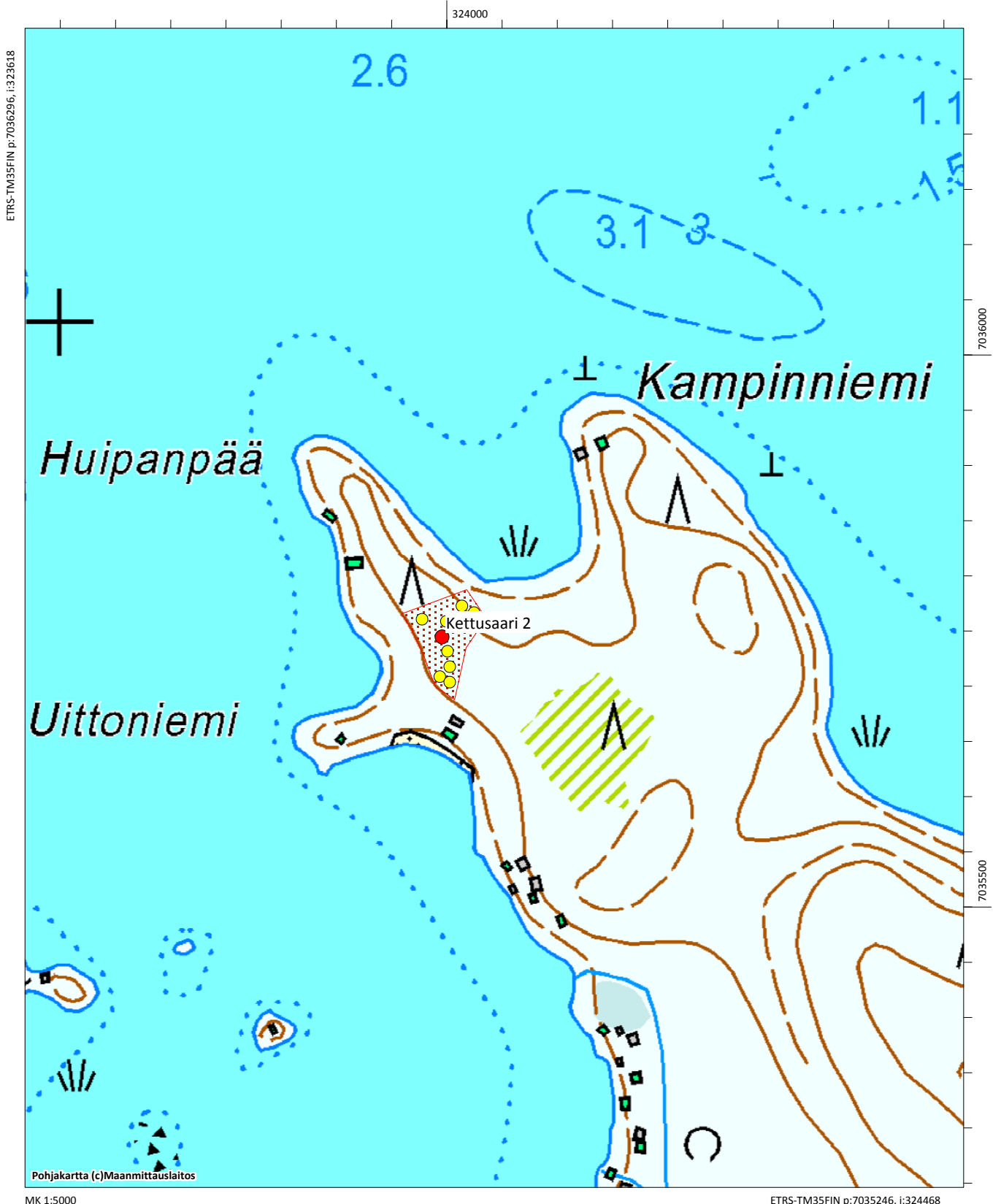
Kohde löytyi vuoden 2013 inventoinnissa.

Digikuvat: AKDG3213:1
Karttaote: Peruskarttaote, mk 1:5000
Tutkimukset: -

Evijärvi, Kettusaari 2. Kaskiraunioita sankassa kuusikossa. Kuvattu lounaasta. (AKDG3213:1)

Kettusaari 2, 1000022494, työ- ja valmistuspaikat, kaskiröykkiöt

Kettusaari 3, 1000022495

Muinaisjäännöstyyppi: työ- ja valmistuspaikat
Muinaisjäännösalatyyppi: tervahaudat
Laji: kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus: historiallinen
Lukumäärä: 1
Rauhoitusluokka: 2
Peruskartta: 231406 Evijärvi
ETRS-TM35FIN: P: 7034698 I: 325327 Z: 64
Koordinaattiselite: Tervahaudan gps-koordinaatit
Etäisyystieto: Evijärven kirkosta 2,9 km koilliseen

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:

Vuoden 2013 inventoinnissa löytynyt kohde, ei aiempaa kuvausta.

Inventointihavainnot:

Kohde sijaitsee Evijärven Kettusaaren itäosassa, Navettaniemen eteläreunassa. Peruskarttaan on merkitty tervahauta, joka tarkastettiin vuoden 2013 inventoinnissa. Hauta on täysin katajapensaiden peittämä ja sen kokoa on vaikea arvioida, todennäköisesti halkaisija on noin 10 metriä.

25 metriä tervahaudan pohjoispuolella havaittiin myös rakennuksen kivijalka. Sen koko on noin 6x7 metriä. Yleensä tervanpolttajien ns. saunat ovat kooltaan selvästi pienempiä eikä kivijalassa näkynyt myöskään kiuaskiveystä. Nämä kaksi rakennetta eivät ehkä suoranaisesti liity toisiinsa, vaan kyseessä voi olla niemessä sijainneen navetan pohja.

Digikuvat: AKDG3214:1–2
Karttaote: Peruskarttaote, mk 1:5000
Tutkimukset: -

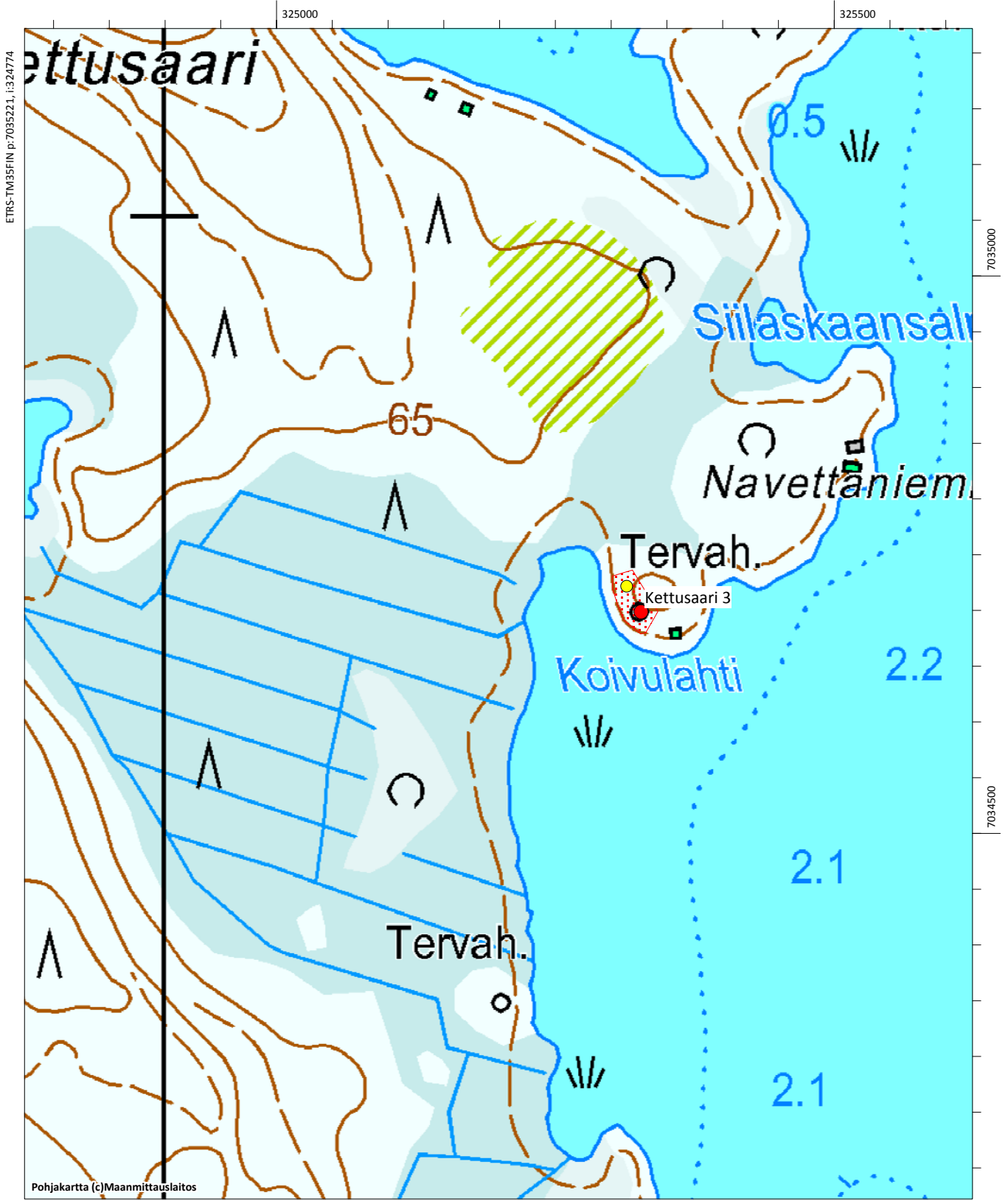

Evijärvi, Kettusaari 3. Tervahauta on katajien peitossa. Kuvattu lännestä. (AKDG3214:1)

Evijärvi, Kettusaari 3. Rakennuksen pohjakiveys noin 20 metriä tervahaudan pohjoispuolella. Kuvattu lännestä. (AKDG3214:2)

Kettusaari 3, 1000022495, työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Kivilahdenkangas, 1000022496

Muinaisjäänöstyyppi: työ- ja valmistuspaikat
Muinaisjäänöstalotyyppi: tervahaudat
Laji: kiinteä muinaisjäänös
Ajoitus: historiallinen
Lukumäärä: 1
Rauhoitusluokka: 2
Peruskartta: 231406 Evijärvi
ETRS-TM35FIN: P: 7036274 I: 327483 Z: 68
Koordinaattiselite: Tervahaudan gps-koordinaatit
Etäisyystieto: Evijärven kirkosta 5,5 km koilliseen

Muinaisjäänösrekisterin kuvaus:

Vuoden 2013 inventoinnissa löytynyt kohde, ei aiempaa kuvausta.

Inventointihavainnot:

Kohde sijaitsee Evijärven itäpuolella, Tännimmäisen Kivilahdenkankaan pohjoisosassa. Tervahauta on merkitty peruskarttaan. Vesakon peittämä hauta on aivan Kivilahdentien pohjoispuolella, lähes tiessä kiinni. Haudan halkaisija on noin 10 metriä, mutta sitä on vaikea tarkkaan arvioida kasvillisuuden takia. Kohde rekisteröitiin vuoden 2013 inventoinnissa.

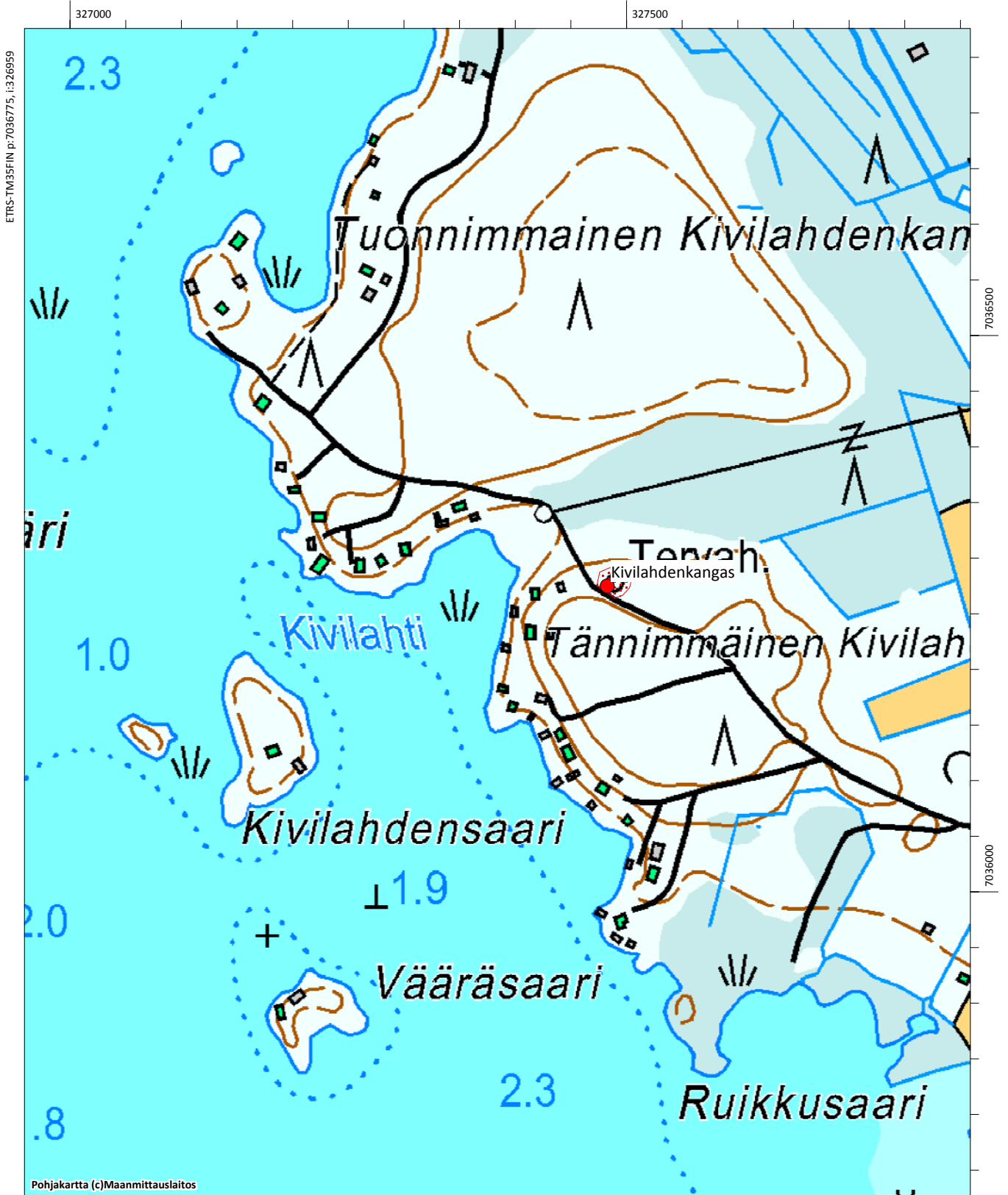
Digikuvat: AKDG3215:1
Karttaote: Peruskarttaote, mk 1:5000
Tutkimukset: -

Evijärvi, Kivilahdenkangas. Tervahauta aivan tien pohjoispuolella. Kuvattu kaakosta. (AKDG3215:1)

Kivilahdenkangas, 1000022496, työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Kotalahdenkangas, 1000022497

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat
Muinaisjäänösalatyyppi:
Laji: kiinteä muinaisjäänös
Ajoitus: kivikautinen
Lukumäärä: 1
Rauhoitusluokka: 2
Peruskartta: 231406 Evijärvi
ETRS-TM35FIN: P: 7034684 I: 326689 Z: 68
Koordinaattiselite: Arvioitu keskipiste
Etäisyystieto: Evijärven kirkosta 3,7 km koilliseen

Muinaisjäänösrekisterin kuvaus:

Vuoden 2013 inventoinnissa löytynyt kohde, ei aiempaa kuvausta.

Inventointihavainnot:

Kohde sijaitsee Evijärven itäpuolella, Kotalahdenkankaalla. Vuoden 2013 inventoinnissa havaittiin Kotalahdenkankaan läpi kulkevan Nissintien tieojan leikkauksessa kvartsi-iskoksia noin 10 metrin matkalla. Maaperä tässä kohden on hiekkaista moreenia ja metsätyyppi kuivahkoa kangasta, jolla kasvaa varttunutta männikköä. Tien eteläpuoli kasvaa tiheää mäntytaimikkoa. Muutamasta koepistosta, joita tehtiin tien molemmin puolin, ei havaittu löytöjä. Kyseessä lienee pienialainen mesoliittiseen kivikauteen kuuluva asuin- tai leiripaikka. Kohteen rajaus tehtiin pintapoimintalöytöjen ja topografian perusteella.

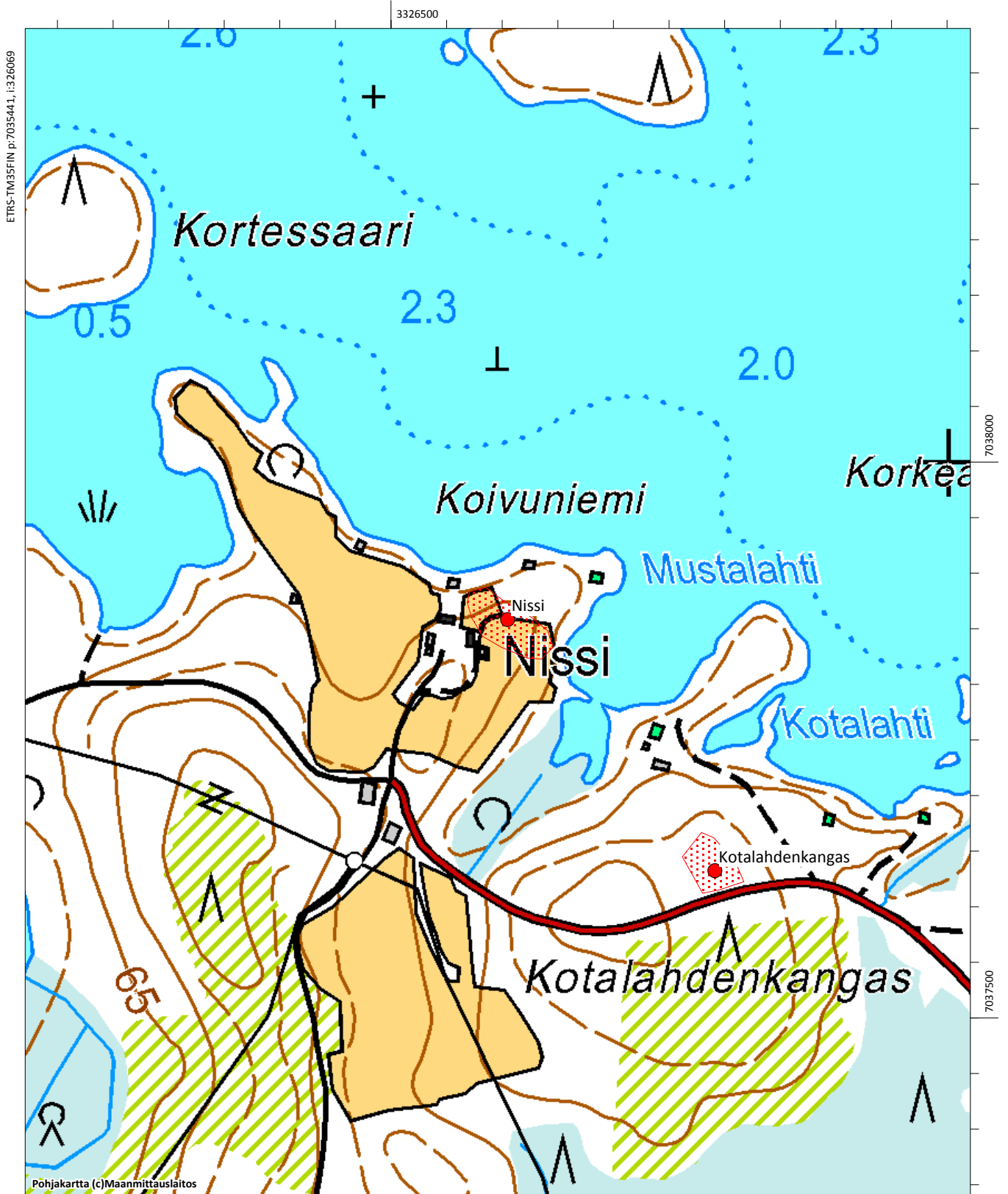
Digikuvat: AKDG3216:1
Karttaote: Peruskarttaote, mk 1:5000
Inventointilöydöt: KM39482 (kvartsi-iskoksia)
Tutkimukset: -

Evijärvi, Kotalahdenkangas. Ojanleikkauksesta löytyi kvartsi-iskoksia merkinä kivikautisesta asuinpaikasta. Kuvattu lännestä. (AKDG3216:1)

Nissi, 52010033, asuinpaikat, kivikautinen

Kotalahdenkangas, 1000022497, asuinpaikat, kivikautinen

Pihlajasaari, 1000022499

Muinaisjäänöstyyppi: työ- ja valmistuspaikat
Muinaisjäänösalatyyppi: tervahaudat
Laji: kiinteä muinaisjäänös
Ajoitus: historiallinen
Lukumäärä: 1
Rauhoitusluokka: 2
Peruskartta: 231406 Evijärvi
ETRS-TM35FIN: P: 7035627 I: 326513 Z: 65
Koordinaattiselite: Tervahaudan gps-koordinaatit
Etäisyystieto: Evijärven kirkosta 5,2 km koilliseen

Muinaisjäänösrekisterin kuvaus:

Vuoden 2013 inventoinnissa löytynyt kohde, ei aiempaa kuvausta.

Inventointihavainnot:

Peruskartalle merkitty tervahauta sijaitsee Evijärven Pihlajasaaren keskiosassa. Hauta on iso, sen halkaisija on parikymmentä metriä ja syvyys pari metriä. Kohteen puusto on varttunutta sekametsää, pääasiassa kuusta ja mäntyä, joukossa muutamia lehtipuita. Varvukko on melko korkea.

Tervahaudan eteläpuolella noin 20 metrin päässä on ilmeisesti tervanpolttajien saunan perusta ja kiuas. Kiuas erottuu reilun puoli metriä korkeana kivikasana noin 5x5 metrin kokoisen rakennuksen perustan kulmassa.

Kohde rekisteröitiin vuoden 2013 inventoinnissa.

Digikuvat: AKDG3222:1
Karttaote: Peruskarttaote, mk 1:5000
Tutkimukset: -

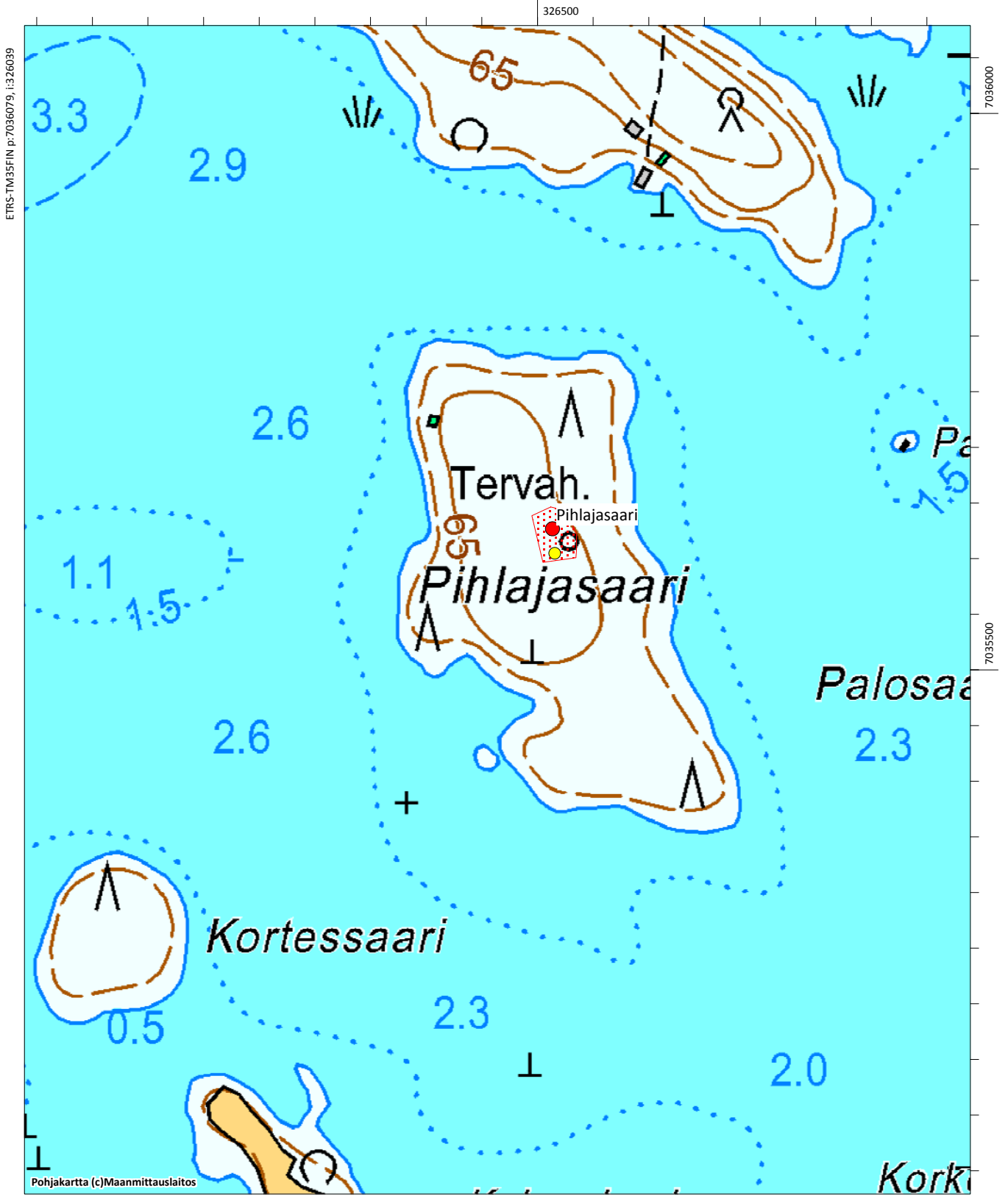

Evijärvi Pihlajasaari. Tervahauta kuvattuna lännestä. (AKDG3222:1)

Evijärvi, Pihlajasaari. Tervanpolttajien saunan pohja. Vasemmassa reunassa kiuaskiveys. Kuvattu lännestä. (AKDG3222:2)

Pihlajasaari, 1000022499, työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Torpanniemi 2, 1000022501

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat
 Muinaisjäänöstalotyyppi: -
 Laji: kiinteä muinaisjäänös
 Ajoitus: historiallinen
 Lukumäärä: 1
 Rauhoitusluokka: 2
 Peruskartta: 231406 Evijärvi
 ETRS-TM35FIN: P: 7034039 I: 325991 Z: 70
 Koordinaattiselite: Torpan pohjakiveyksen gps-koordinaatit
 Etäisyystieto: Evijärven kirkosta 2,7 km koilliseen

Muinaisjäänösrekisterin kuvaus:

Vuoden 2013 inventoinnissa löytynyt kohde, ei aiempaa kuvausta.

Inventointihavainnot:

Kohde sijaitsee Evijärven itärannalla, Nissinkankaan eteläpuolella, Torpanniemessä. Jo aiemmin on ollut tiedossa (Miettinen 1971), että niemessä on torpan perustukset, mutta paikka tarkastettiin ja rekisteröitiin vuoden 2013 inventoinnissa.

Torpan kivijalka on kooltaan noin 7x7 metriä ja se sijaitsee Nissintien pohjoispuolella aivan tien vieressä. Torpan pohjakiveyksen lisäksi alueella on myös kiviaitoja ja kaivo, jotka kuulunevat saman torpan maihin ja ne on todennäköisesti tehty torpan käyttöaikana. Torppa on merkitty ainakin 1840-luvun karttaan. Nykyisin Torpan eteläpuolella olevat pellot ovat edelleen käytössä, muutoin alue on kuivahkoa mäntyä kasvavaa kangasta. Maaperä on hiekkaista moreenia.

Torpan kaivo on tien eteläpuolella. Se on mukulakivistä tehty ja 3-4 metriä syvä nykyisin. Saadun tiedon mukaan (ohikulkija) kaivoa on puhdistettu muutamia vuosia sitten, mutta työ on keskeytetty romahdusvaaran takia. Kaivo on jossain määrin vaarallinen, sillä se on kuusen katveessa ja sitä ei ole merkitty mitenkään, joten putoamisvaara on ilmeinen.

Torpan maihin liittyy myös komea kiviaita, joka myötäilee Nissintietä torpan koillispuolella. Kiviaidan pätkiä on myös muualla torpan läheisyydessä. Kaiken kaikkiaan kohde on lajinsa hieno edustaja kauniissa maisemassa.

Kohde rekisteröitiin vuoden 2013 inventoinnissa.

Digikuvat: AKDG3227:1-4
 Karttaote: Peruskarttaote, mk 1:5000
 Tutkimukset: -

Evijärvi, Torpanniemi 2. Kiviaitaa niemeen johtavan tien varressa. Kuvattu koillisesta. (AKDG3227:1)

Evijärvi, Torpanniemi 2. Torpan kivijalka tien vieressä. Kuvattu etelästä. (AKDG3227:2)

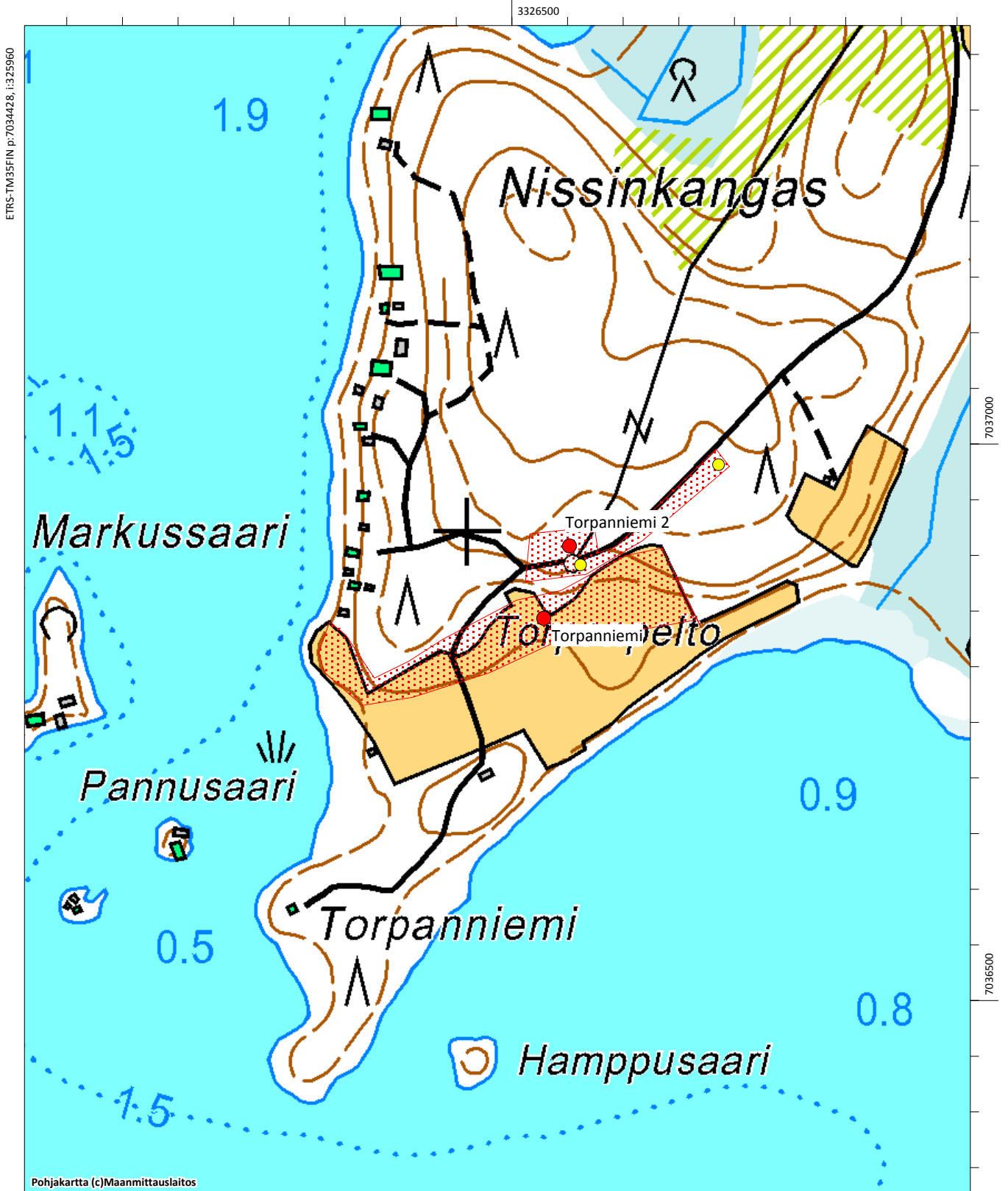
Evijärvi, Torpanniemi 2. Torpan kaivo muutama metri tien eteläpuolella on kuusen katveessa ja näkyy huonosti. Kuvattu kaakosta. (AKDG3227:3)

Evijärvi, Torpanniemi 2. Kaivo on noin 3-4 metriä syvä. (AKDG3227:4)

Torpanniemi, 52010001, asuinpaikat, kivikautinen

Torpanniemi 2, 1000022501, asuinpaikat, historiallinen

Tuuliniemi, 1000022508

Muinaisjäänöstyyppi: työ- ja valmistuspaikat
Muinaisjäänösalatyyppi: tervahaudat
Laji: kiinteä muinaisjäänös
Ajoitus: historiallinen
Lukumäärä: 1
Rauhoitusluokka: 2
Peruskartta: 231406 Evijärvi
ETRS-TM35FIN: P: 7037143 I: 320510 Z: 65
Koordinaattiselite: Tervahaudan gps-koordinaatit
Etäisyystieto: Evijärven kirkosta 5,8 km luoteeseen

Muinaisjäänösrekisterin kuvaus:

Vuoden 2013 inventoinnissa löytynyt kohde, ei aiempaa kuvausta.

Inventointihavainnot:

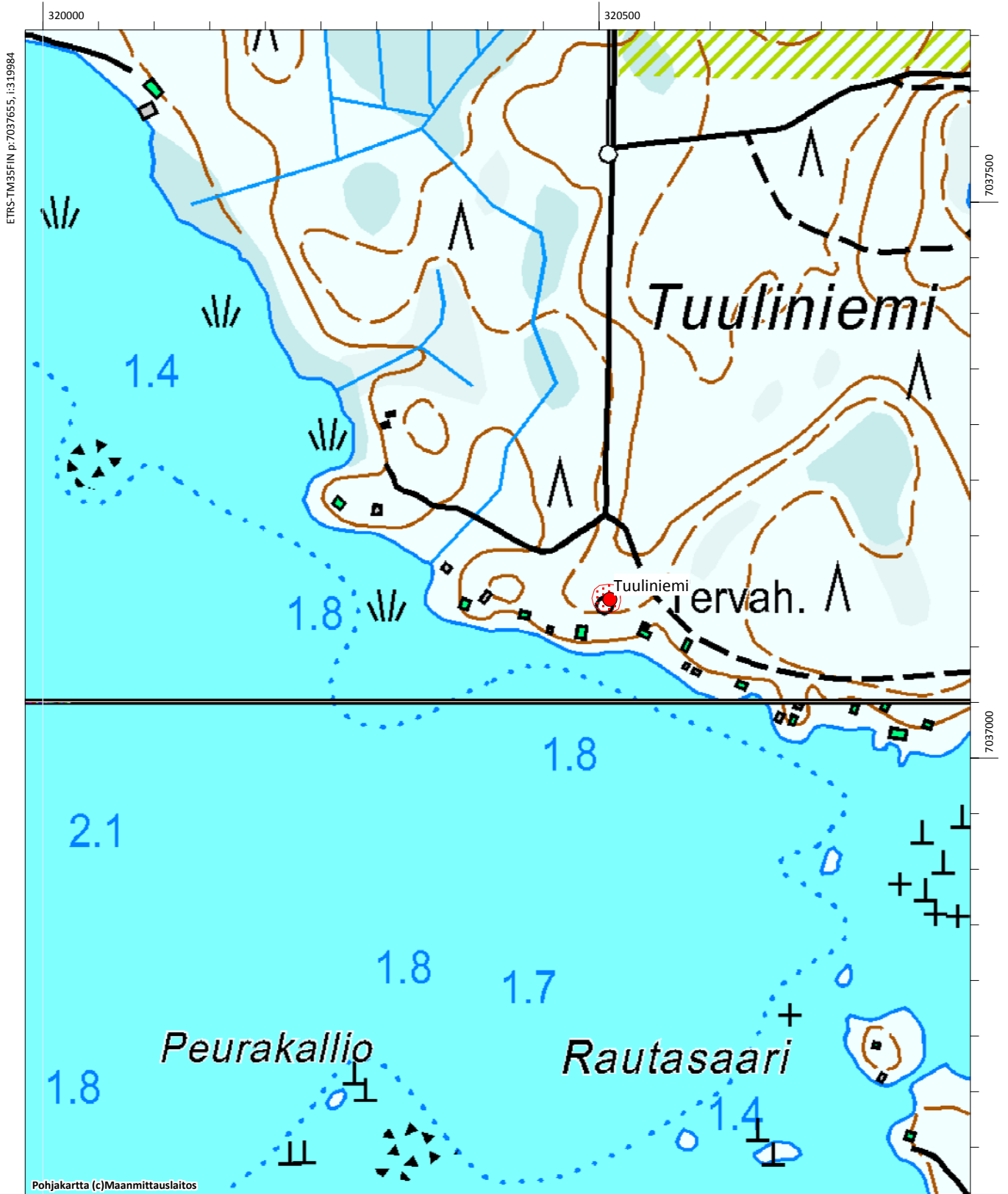
Kohde sijaitsee Evijärven länsirannalla Tuuliniemen eteläosassa, noin 50 metriä rannasta. Peruskarttaan merkityn tervahaudan halkaisija on noin 12 metriä ja sen kivetty halssi on alarinteeseen, etelään. Hauta on aivan tilojen rajalla, toinen puoli siitä kasvaa tiheähkö kuusikkoa ja toinen puoli on hakattu ja vesakoitunut. Kohde rekisteröitiin vuoden 2013 inventoinnissa.

Digikuvat: AKDG3229:1
Karttaote: Peruskarttaote, mk 1:5000
Tutkimukset: -

Evijärvi, Tuuliniemi. Tervahaudan kivetty halssi. Kuvattu etelästä. (AKDG3229:1)

Tuuliniemi, 1000022508, työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Pohjakartta (c)Maanmittauslaitos

Evijärven inventointi 2013

Rantayleiskaavan kumottava osa

Asemakaavoitettu alue

Kiinteä muinaisjäännös

Mahdollinen muinaisjäännös

